

NSG
Norsk sau og Geit

2017

Rogaland sau og geit Årsmelding og rekneskap

BONDEVENNEN

120 ÅR!

Best på landbruk

- tett på småfenæringa på Sør- og Vestlandet
- 40 utgaver i året

Bli abonnent du óg
- då har du fullt oversyn!

Årsmøte i Rogaland Sau og Geit 2018

Scandic Stavanger Forus, Bjødnabeen 2, 4033 Stavanger

(v/Travbanen) 23. – 24. februar

Lunsj fra kl.12:00. Årsmøte starter kl. 13:00. Møteleiar: Ove Ommundsen

Saksliste fredag 23.februar

1. Opning og velkomst
Finnøy Sau og Geit, Gaute Halleland
Ordfører i Finnøy
2. Godkjenning av innkalling og saksliste
3. Opprop
4. Val av to personer til å skrive under møtebok
5. Tale ved leiar i Rogaland Sau og Geit
6. Spørsmål og kommentar
7. Årsmelding for 2017
8. Rekneskap for 2017 og budsjett for 2018
9. Kl.14.

Pause

10. Innkomne saker

Kaffipause

11. Kl.16. Arbeidsplan 2018
 - Spørsmål og kommentarer

Kl. 19:00 Årsmøtemiddag

Saksliste lørdag 24.februar

12. Felling av rev, Arvid Rosland
13. Val
- Pause**
14. NSG

Avslutning og lunsj

Påmelding til: Siri Kvam Haugland **innan 12. februar**

2018 dlf. 928 85 919 siri.haugland@nortura.no

Pris enkeltrom: 1.350,- pr person

Dobbelrom: 1.650,- pr.person

RSB betaler opphaldet for ein utsending pr. lokallag.

Velkommen til vårt

FABRIKKUTSALG

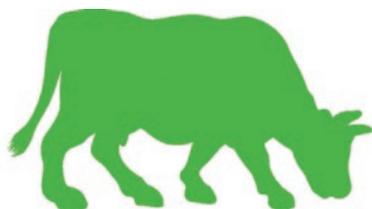
Me tek imot skinn for
beredning

Stort utvalg i skinn av sau, rein, geit, samt lær og andre produkter. *Velkommen!*

Besøk våre nettsider for info om beredning og salg av **norsk produserte skinn.**

GRANBERG GARVERI
5582 Ølensvåg - Tlf. 52 76 50 00

LIK OSS PÅ FACEBOOK granberggarveri.no

Landbruksforsikring

**Kontakt meg
for et godt tilbud**

Aksel Fiskaa
96 90 77 27
af@landbruksforsikring.no

Innhald

Årsmøte i Rogaland Sau og Geit 2018.....	3
Melding frå styret.....	6
Styret i Rogaland Sau og Geit 2017.....	7
Året 2017.....	9
Saker som har vore handsama i Styret 2017.....	10
Medlemsoversikt Rogaland Sau og Geit 2013-2017.....	12
Referat frå årsmøte i Rogaland Sau og Geit 2017.....	13
Rogaland Gjeterhundlag Årsmelding 2017.....	19
Referat fra Leder møte i RSG.....	21
Lokallagsledere 2017.....	24
Nytt fra Prima.....	33
Fjelldagene 2017: Med Sau og Geit til Lofoten og Nordland.....	36
Kåring 2017.....	45
Høgste nye indeksverer i Rogaland 2017.....	49
Felleskjøpet Rogaland Agder.....	50
Fatland – Takk for samarbeidet i 2017 og godt nytt saueår!.....	51
Nortura – Sauer og lam i 2017.....	52
Kontaktliste vereringar og andre raselag.....	54
Mål for norsk saueavl.....	54
Kåringsstatistikk 2017 fra Rogaland / Kåringsstatistikk vraka 2017 Rogaland.....	57
Kåringsstatistikk for alle raser 2017.....	58
Innspill fra RSG til jordbruksforhandlingene 2017.....	59
Ondarta fotrâte – status 2017.....	60
Beitelag og Sankelag i Rogaland.....	62
Skadefelling Rogaland 2017.....	63
Rovviltforvaltningen i Rogaland.....	65
Rapport frå geitebøndene 2017.....	67
Regnskap for Rogaland Sau og Geit 2017.....	68

Melding frå styret

2017 er over, eit utfordrende år på mange måter. Sein vår, svært mykje nedbør og dårlege avlingar. Nå går me inn i 2018 med godt mot og satser på eit bedre år.

Overproduksjon og nedgang i pris på lammekjøttet og helst dumpingpris på sauekjøtt, har lagt ein demper på optimismen. Her må alle dra i lag. Styret oppfordret alle til å redusere på sauetallet, for å få markedet raskere i balanse og økning i prisene.

RSG har også dette året arbeidet får å få meir aktivitet i lokallaga, alle regioner har hatt besøk. Dette er viktig arbeid for å få til ein meir levende organisasjon.

På Landsmøtet til NSG stilte Rogaland fulltallig, med 6 representanter. Lagslovene var en stor sak på Landsmøte. Fra 2018 skal det heite Årsmøte og ikkje Landsmøte. Årsmøte skal avholdes kvart år. Landsmøte ble avholdt annet kvart år. Torill Undheim blei valgt inn i styret, veldig bra at Rogaland har ein representant i styret.

RSG har også høyt fokus på sauens og geitas evne til å utnytte innmark og spesielt utmarksbeite. Viktig å få tilrettelagt ordninger for det.

I haust har me dessverre hatt fleire nye tilfeller av fotråte. Heldigvis så fungerer opplegget med kartlegging og oppfølging av desse besetningene veldig bra. Dette viser igjen kor viktig det er at slakteriovervåkinga forsett.

Rovdyrene er rundt oss til enhver tid. I år har det vært angrep av jerv, ørn og gaupe, i områdene mot Suldal og Hjelmeland. Her er enkelte sauebønder, spesielt hardt rammet av jervens herjinger. Det er søkt og innvilget skadefellingsløyve på jerv i dette området. Noen områder har i tillegg utfordringer med rev.

Fjelldagene 2017 blei arrangerte med en tur til Lofoten. Ein fantastisk tur med sol og fint vær fra me kom til me reiste heim igjen.

Leiarmøtet var i Hjelmeland. Eit oppløftene møte med svært engasjerte deltakere og gode diskusjoner.

Me har også fått ny sekretær, Siri Kvam Haugland. Styret er veldig glade for at me fekk ei ordning med Nortura angående sekretær stillingen.

Styret i RSG ønsker innspill fra lokallagene om saker, som dei meiner Fylkeslaget skal jobbe vidare med.

Det har vært et godt samarbeid internt i styret, dette har gjort styrearbeidet lett og trivelig. Styret vil takke alle lokallagene, ansatte og tillitsvalgte i NSG, samt alle andre samarbeidspartene for et godt samarbeid i året som gikk og håper at 2018 blir minst like bra.

*Leiar i Rogaland Sau og Geit
Bjørn Høyland*

Styret i Rogaland Sau og Geit 2017

- Leiar:** Bjørn Høyland
Tlf. 91 71 00 27 – E-post: bjoehoey@online.no
E-post: bjorn.hoyland@prima.as
- Nestleiar:** Håvard Helgeland
Tlf. 92 80 01 63- E-post: mahelgel@online.no
- Kasserar:** Torill Undheim
Tlf.95 79 21 07- E-post: post@kvadriga.no
E- post: torill.undheim@nortura.no
- Styremedlem:** Iren Vestersjø Hidle
Tlf. 41 29 93 90 – E-post: iren_vesthi@hotmail.com
- Alf Dybing
Tlf. 95 28 44 63- E-post: adybi@online.no
- 1.vara:** Kjell Åge Torsen
Tlf. 97 51 28 14 – E-post: kjell.torsen@lyse.net
- 2.vara:** Eirik Gilje
Tlf. 98 62 79 84 – E-post: eirikgilje@hotmail.com
- 3.vara:** Dagfinn Knutsen
Tlf. 90 79 06 39 – E-post: daffy73@live.no
- Leiar Avlsutvalet:** Per Johan Lyse
Tlf. 52 77 99 60 / 47 03 60 06 – E-post: pejl@online.no
- Leiar Rogaland Gjetarhundnemd:** Jakob Vetrhus
Tlf. 91 35 52 38 – E-post: jvetrhus@gmail.com
- Geitenæringa:** Jon Arvid Vassbø- E-post: jonavassbo@gmail.com
Tlf. 95 70 99 69
- Sekretær:** Frå Nortura – Siri Kvam Haugland
Tlf. 92 88 59 19 – E post: siri.haugland@nortura.no

Foto: Iren Vestersjø Hidle

Året 2017

Rogaland Sau og Geit består av 32 lokallag med 1886 medlemmer, 11 færre enn i 2016. Størst nedgang i Nærbø og Gjesdal med -7 medlemmer. Gledelig med Sør-Jæren som har økt med 14 medlemmer og topper lista i år med 175 medlemmer. Bjerkreim som nr. 2 med 174 medlemmer og Time og Sandnes med 143 medlemmer pr. 31.12.2017. Rogaland Sau og Geit har 3 æresmedlemmer, lokallaga har 9 æresmedlemmer.

Valnemnda for Rogaland Sau og Geit

Valde for Årsmøte 2016

Ryfylke:	Askild Eggebø, tlf. 41452130
Vara:	Øystein Bjelland, tlf. 99256458
Nord-Jæren:	Finn Aarrestad, Tlf. 97090122
Vara:	Olav T Bø, tlf. 99249111
Sør-Jæren:	Bernt S. Undheim, tlf. 93280296
Vara:	Geir Nilsen, tlf. 98259707

Valde på Årsmøtet 2017

Nord-Rogaland:	Hanne Lundal, tlf: 93088345
Vara:	Arne Frøystad, tlf: 98018252
Dalane:	Nils Fjellanger, tlf: 47297628
Vara:	Knut Thunheim, tlf: 41843496

Valregionar i Rogaland Sau og Geit:

Dalane: Bjerkreim, Egersund, Helleland, Sokndal/Heskestad og Lund.

Sør-Jæren: Sør-Jæren, Nærbø, Klepp og Time.

Nord-Jæren: Gjesdal, Sandnes, Rennesøy/Mosterøy og Kvitsøy

Ryfylke: Forsand, Strand, Hjelmeland, Årdal, Finnøy, Halsnøy, Jøsenfjorden, Suldal og Sauda.

Nord-Rogaland: Bokn, Tysvær, Skåre, Karmøy, Nedstrand, Skjold, Vikedal/Imslund, Vats, Sandeid og Ølen.

Avlsutvalet for sau i Rogaland:

Leiar:	Per Johan Lyse, Nedstrand
RSG:	Lars Nevland, Helleland
Vara:	Bjarne Østerhus, Erfjord
Nortura:	Siri Kvam Haugland
KLF:	Hilde K. Håland
Observatør	
Fra styret RSG:	Håvard Helgeland
Regionkonsulent	
i NSG:	Kjell Steinar Løland.
Sekretær:	Hilde K. Håland

Saker som har vore handsama i Styret 2017:

- Årsmøte 2017.
- Årsmeldingen.
- Regnskap.
- Budsjett.
- Handlingsplan 2017.
- Radiobjeller.
- Økonomi i lokallaga.
- Sonedeling, småfe for salg.
- Leiarmøte 2017.
- Kåring 2017.
- Sammensetning av nytt styre.
- Fjelldagane 2017.
- Tur til Byglandsfjord for unge og nye bønder.
- Sekretær i RSG.
- Rogaland Gjeterhundlag.
- Blåsjøveien.
- Lammekampanje.
- Smårasene lagene.
- Mattilsynet.
- Rovdyrkontakt.
- Årsmøte 2018.
- Nasjonal Grillmat.
- Fjelldagane 2018.
- Unge bønder.
- Beitesamling med Fylkesmannen.
- Avlsarbeidet i framtida.
- Endringer i regelverket på klyppekurs.
- Møgedalsmarknad.
- Avlsutvalget – Pris endring på kåringsavgift.
- Oppdatering av lokallagslistene.
- Oppdatering av beitelagslistene.
- Sammenslåing av lokallag.
- NSG Landsmøte.
- Fotråde.
- Jordbruksforhandlingene 2018.
- Gla maten, Stavanger 2018.
- Gjennomgang av regnskapsrutiner.
- RSG reklame artikler.

Styret i RSG har i 2017 hatt 9 styremøter og behandla 93 saker, i tillegg telefon kontakt. Har også deltatt på en del møter.

*Ove Ommundsen
ble tildelt æresmedlemskap
i Rogaland Sau og Geit for
arbeidet han har gjort i laget.*

*Hermund Lende
blei tildelt æresmedlemskap
i Rogaland Sau og Geit for
arbeidet han har gjort i laget.*

Støtt våre annonsører – de støtter oss!

Medlemsoversikt Rogaland Sau og Geit 2013-2017

Lokallaga i RSG	2013	2014	2015	2016	2017	Endring
Bjerkreim	172	177	170	170	174	4
Bokn	22	23	25	26	26	0
Eigersund	93	99	94	94	89	-5
Finnøy	41	44	42	43	45	2
Forsand	34	34	34	33	34	1
Gjesdal	119	126	120	119	112	-7
Halsnøy	18	18	17	16	14	-2
Helleland	64	66	64	64	62	-2
Hjelmeland	85	90	91	88	85	-3
Jøsenfjorden	12	11	11	11	8	-3
Karmøy	76	79	81	80	78	-2
Klepp	22	23	20	21	18	-3
Kvitsøy	10	9	8	8	9	1
Lund	34	42	40	39	38	-1
Nedstrand	28	30	30	29	29	0
Nærbø	31	29	30	28	21	-7
Rennesøy & Mosterøy	62	63	65	69	72	3
Sandeid	18	20	19	20	20	0
Sandnes	124	130	146	147	143	-4
Sauda	52	51	51	53	49	-4
Skjold	30	30	30	32	33	1
Skåre	18	18	15	15	15	0
Sokndal & Heskestad	64	72	67	66	65	-1
Strand	73	74	68	66	68	2
Suldal	99	101	100	101	97	-4
Sør-Jæren	166	169	161	161	175	14
Time	158	157	143	142	143	1
Tysvær	51	52	59	51	55	4
Vats	24	28	26	27	29	2
Vikedal & Imsland	42	38	37	38	38	0
Ølen	42	41	37	37	40	3
Årdal	6	6	5	3	2	-1
Antall medlemmer	1908	1970	1906	1897	1886	-11

Referat Årsmøte Rogaland Sau og Geit 2017

Clarion Hotel Air, 17. – 18. februar

1. Årsmøtedeltakarane vart ønska velkomen av møteleiar Sigmund Skjæveland.

Opning og velkomst av vertskap Gjesdal Sau og Geit, v/Erik T. Ravndal. Dei er eit aktivt lokallag med eit ungt miljø og 119 medlemmer. Erik gav ordet vidare til ordfører Frode Fjeldsbø. Gjesdal er ein vekstkommune med ca. 12.000 innbyggjarar og 12.035 sauer fordelt på 119 bruk. Det er 3 aktive geitebruk i kommunen. Fjeldsbø song ei strofe frå Gjesdalsongen og ønska lykke til med årsmøte.

2. Innkalling og sakliste: Godkjent.

Rekkefølga på saklista blei forandra: sak 10, innlegg av Andreas Våge, blei flytta til slutt på fredag, som sak 12.

3. Opprop v/ Kjell Åge Torsen. Seks lokallag har ikkje utsendingar til årsmøtet: Halsnøy, Jøsenfjorden, Karmøy, Kvitsøy, Ølen og Årdal.

4. Val av to til å skrive under protokollen: I tillegg til møteleiar Sigmund Skjæveland, Stian Espedal og Siv Meling.

5. Tale av Leiar i RSG, Bjørn Høyland:

1 år er gått sidan eg blei vald som leiar og det har vært eit fantastisk år. Me har eit positivt og godt styre. Lokallag, småraselag, geitenæring og medlemmer i RSG har vært flinke å komme med innspel. Me arbeider etter beste evne og ting tar tid, men eg synes at arbeidet me har gjort begynner å gje resultat.

Marknad og pris:

Etter fleire år med underdekning og gode priser på sau og lammekjøtt, opplevde me ein forandring på dette i slutten av 2015 og i 2016. Om me kallar det overproduksjon eller undersalg kan nok diskuteras. Bonden gjorde sin del og følgde anbefalinga om å slakte lamma tidlegare og med lågare slaktevekt, men til tross for dette auka lageret. Nå ser det endeleg ut til at alle drar i same retning for å redusere lageret før neste sesong, med salskampanjar o.l. Dette har eg tru på vil verta vellykka, slik at me unngår stort prisfall og at det blir levelege kår for alle, spesielt for dei som har investert og som har tru på ei framtid med sau og geit.

Gjetarhund:

Enkelte områder har eit svært godt gjetarhundmiljø mens andre slit med det. RSG har god kontakt med gjetarhundlaget og vil ilag med dei prøve å få til eit aktivt miljø i heile fylket.

Sjukdom:

Heldigvis så ser det ut til å være kontroll på fotråte situasjonen i Rogaland, og tal tilfelle går stadig nedover.

Rovdyr:

Vi er i region 1 når det gjeld rovdyr og her er det kun streifdyr som skal tolererast. Slik har det ikkje vært siste året der enkelte har opplevd store tap. Her er det viktig å holde trykket oppe, slik at det ikkje får etablere seg rovdyr fast i regionen. Samtidig er det viktig å vise vår støtte til andre yrkesbrøyr som har store utfordringar med rovdyr.

Glede og positive sider:

Norsk landbruksproduksjon er ei suksesshistorie og sau og geit er ein del av dette. Sidan avtaleinstituttet blei oppretta på 50-talet har det stort sett bare gått ein veg med norsk landbasert matproduksjon. Me har laga ordningar for ei ønska utvikling, stort sett har me vore einige om retninga, men farten har innimellom vore eit hett tema. Men når ein ser mot andre land, spesielt EU, ser me at suksessfaktoren i vårt langstrakte land har vore høg. Den største bidragsytaren for suksess har vore kanaliseringspolitikken, der har sau og geit vært eit stjerne- eksempel på korleis ein nyttar norske råvarer. Eit framtidsretta innspel til dette vil vere at sau og lammekjøtt-produksjonen skal være 100% forsynt av norske førråvarer innan 2020.

Organisering og rekruttering:

Styret ønsker å auke fokus på dei unge og nye sau- og geitebønder som vil være med oss. Det å holde produksjonsomfanget slik det er i dag, er eit omfang som er stort nok for dei som vil være med å dra lasset vidare. Dagens unge har eit anna syn på kva det inneber å være aktive foreldre og samtidig være med å utvikle norsk sau- og geiteproduksjon inn i framtida. Det er viktig i ein travel kvardag å leggje til rette for mulegheit for fritid og ferie ilag med familie og venner.

Me har 32 lokallag i fylket med 32 ulike meiningar og forutsetningar. Det har vært ei sann glede å komma rundt til mange av dei å få høyra deira meiningar rett frå levera utan filter. Eg opplever at Rogaland er som eit Norge i miniatyr, frå sjø til høge fjell, med mange ulike forutsetningar som bruka har, her er det viktig å prøve å tale alle sin sak.

I framtida vil det være viktig å ha lokallag med god driv, for eksempel erfaringsgrupper, fagsamlingar og ulike kurs. Levande lokallag som kan gje innspel til fylkeslaget og så vidare, er viktig for å få ein sterk og samkøyrte organisasjon.

Eg vil nytte anledninga til å takke for at eg får være dokkar styreleiar, dette er eit interessant og lærerikt tillitsverv som gjer meg mange positive opplevingar og mykje god energi. Godt Årsmøte.

6. Kommenterar til leiaren sin tale:

Kjekt i Sau og Geit, fekk inspirasjon frå leiarmøre, nye tema, RSG er flinke.

Det er viktig å gje skrøyt og oppmuntring.

Landbruksmeldinga, det gjeld å stå saman, støtte opp om kvarandre og vera positive.

Vi må ta omsyn til geitenæringa og beitebruk.

Oppfordring til årsmøtet om støtteerklæring når det gjeld rovdyr.

Matvaresituasjonen er lite belyst i landbruksmeldinga. Kan vi fatta ein resolusjon om matvareberedskap, kornlager?

Svar:

Bjørn var i møte med Bondelaget om jordbruksforhandlingane, gav innspel om geitemelk. Viktig å vise støtte i rovdryrsaken.

To komitear blei oppnemnt. Dei skal skrive kvar sin resolusjon frå årsmøtet som skal sendas ut til alle medier, NSG og Fylkeslaga.

Rovdyr: Leiar: Jan Helge Havsvø, Magne Jakob Bjørheim, Sveinung Havrevold. Matsikkerhet: Leiar: Dagfinn Torstveit, Stian Espedal, Egil Tunheim.

7. **Årsmeldinga**, gjennomgang av Asbjørn Haga. Einstemmig godkjent. Spørsmål og kommentar: RSG bør ha møte med Mattilsynet kvart år, det manglar dette året.
Svar: Mattilsynet såg ikkje behov for møte med RSG. Avtalen er at dei møter på RSG sitt styremøte når vi ønsker det. Vi kontaktar dei til våren.

Fjelldagane var før bare ei helg frå fredag til søndag, nå er det både fleire dagar og dyrare.

8. **Rekneskap for 2016**: ved Torill Undheim. Einstemmig godkjent. Spørsmål og kommentar: Heiaprosjekt/e-bjølger burde stått som uteståande krav.
Svar: Skal få tilskot frå fylket, men veit ikkje summen enda.

Kåringa er blitt ført som note, det vert retta opp i neste års rekneskap.

Kåringsansvarleg Arnhild Skjørestad: Kåringa gjekk med stort underskot dette året. Det kom nye kåringsreglar med ein god del endringar, og det var behov for fleire samlingar med dommarane. Vi hadde ei ordinær dommarsamling, ei samling med småraselaga og evaluering i etterkant av kåringane. Neste år satsar vi på at ei dommarsamling er nok.

Arnhild oppfordra til å arrangere kåringsgå der MT gjer godkjenning til det. Nabo-lokallag bør prøve å ha kåringsgå på forskjellige dagar, det vil gjere det lettare å fordele dommarane.

Budsjett for 2017: Godkjent med endring.

Spørsmål og kommentar:

Kvifor dobling av møtekostnader?

Svar: Reise til landsmøte fører til høgare kostnader. Usikkerhet om NSG betaler for ein eller fleire utsendingar.

Varer for vidaresal, sal av radiobjøllene for kr. 120.000. Kor stor var leieinntekta i 2016? Svar:

Bjøllene blei utleigd for kr. 200 pr. stk. 2015-tala ligg i regnskapet for 2016. RSG har 160 E-bjølger, har fått inn 134 stk. nokre er øydelagt. Dei skal sendas inn til Findmysheep for overhaling før sal.

Forslag frå fleire om å auke budsjettet for revepremie frå kr. 75.000 til 100.000. Dette blei vedtatt mot ei stemme.

Me må få til prosjekt for å styrke næringa på sau og geit.

Erfaringsgrupper for nye og unge bønder, kven betalar for aktivitet og kurs?

Burde ikkje starta erfaringsgruppene før finansieringa var klar. RSG har god økonomi som kan brukas. Kan søkje om midlar hjå Fylkesmannen til «kompetanseheving i landbruket». Svar: Fleire lokallag har god økonomi som dei kan bruke på erfaringsgruppene.

Blir det sendt purring på medlemskontingent som ikkje er betalt? Svar: Ja, NSG sender purring.

9. **«Saueskinn – ein ressurs»** ved Anders Nertoft frå Fatland Hud og Skinn
Norsk saueskinn er i verdensklasse, blant anna pga lite utøying på sauene. Det er også viktig å unngå klippeskader på skinna og skader under slaktinga. Skinn frå Norge har generelt god kvalitet og blir brukt til motevesker, klær, skinnseter i luksusbilar og liknande.
Norsk ull har også god kvalitet, og er bl.a. brukt til golvteppe i Det Hvite Hus.

10. **Innkomande sakar**, Ingen.

Asbjørn Haga tok opp problema med sauhusgolv frå Reime som svikter. Vi må vise vår støtte til dei som har dette problemet.

11. **Handlingsplan 2017**, ved Torill Undheim. Einstemmig godkjent.

Spørsmål og kommentar:

Det manglar godkjente instruktørar til klyppekurs på dei høgste nivåa. RSG bør vera etter NSG for å få fortgang i sertifiseringa av norske klyppeinstruktørar.

RSG oppfordrar lokallaga til å starte erfaringsgrupper for nye og unge bønder, og det blir arrangert ein tur til Setesdal i byrjinga av mars.

I Sør-Jæren Sau og Geit er det starta mange nye grupper, og i Gjesdal har det vært slike grupper i mange år allereie. Det treng ikkje verta så dyrt for å vera lærerikt og ha det gildt.

12. «Kva treng eg for å trivas i kvardagen» ved psykolog og sauebonde Andreas Våge

Kjenn på følelsar.

Personlegheita pregar oss.

Finn ut kva som gjer deg energi og kva som tappar deg for energi:

Ekstrovert – ENERGI – Introvert

Sansing – OPPMERKSOMHET – Intuisjon

Tenking – AVGJØRELSE – Følelse

Avgjørelse – LIVSSTIL – Opplevelse

Festmiddag fredag kveld.

Pokal til beste indeksvær: Lars Nevland for våren Lemon, ind. 146.

Pokal til beste bukk: Anna Olaug og Hallvard Veen for bukken Fjellspretten, ind. 130.

Nytt æresmedlem i RSG, Hermund Lende, fekk gode ord og påskønning for godt arbeid i sauenæringa i Rogaland.

Siri Vølstad Jensen stod for song-underholdning.

13. **Innlegg av Fatland v/ Svein Fatland**

Marknadsbalansering viktigare enn marknadsregulering, kanskje på tide å tenkja nytt. Fatland sel meir enn dei produserer sjølv, og i fjor haust vart det kjøpt 30.000 lammeslakt frå Nortura. Slakteria må ha større ansvar for produksjon og sal. Frosne varer er ikkje populært. Fatland driv utvikling av nye produkt, som blant anna spekemat med mindre salt og lammekebab. Det er viktig å bruke heile dyret, ikkje bare de fine kjøstykke.

Spørsmål og kommentar:

Oppfordring til sauebønder om å ta i retur eit slakt ekstra.

Prisedgang på 6 kroner nå i vår, kor forsvinn dette?

Svar: Lageret er årsaken, målet er å minke fryselageret før det ferske kjøttet kjem i 2017.

14. VAL AV NYTT STYRET FOR 2017

Leiar for 1 år:	Bjørn Høyland	Gjenval:47 stemmer,2 blanke, 1 ute
Styremedlem for 2 år:	Iren Vestersjø Hidle	Ny, 50 stemmer
Styremedlem for 2 år:	Alf Dybing	Ny, 50 stemmer
Styremedlem:	Torill Undheim	Ikkje på val
Styremedlem:	Håvard Helgeland	Ikkje på val
1.varamedlem:	Kjell Åge Torsen	Attval
2.varamedlem:	Eirik Gilje	Ny
3.varamedlem:	Dagfinn Knutsen	Ny

Nestleiar for 1 år:	Håvard Helgeland	
Kasserar:	Torill Undheim	
Revisor for 2 år:	Tor Olav Gya	Attval for 2 år
	Egil Svla	Ikkje på val
Varamedlem:	Andre Kjørmo	Attval

Møteleiar til årsmøte 2018:	Ove Ommundsen	Ny
Vara:	Hanne Elise Lindal	

Valnemd:		
Nord-Rogaland:	Hanne Lundal	Valt for 2 år
Personlig vara:	Arne Frøystad	
Dalane:	Nils Fjellanger	Valt for 2 år
Personlig vara:	Knut Thunheim	

Godtgjersle tillitsvalde i RSG:

Forslag om å auke satsane noko: Godkjent med akklamasjon:

	Dagens sats:	Føreslått sats:
Leiar:	kr. 30.000	kr. 30.000
Kasserar:	kr. 18.000	kr. 18.000
Nestleiar:	kr. 15.000	kr. 15.000
Andre styremedlem:	kr. 6.000	kr. 8.000
1. varamedlem:	kr. 6.000	kr. 8.000
Leiar avlsutval Rogaland:	kr. 6.000	kr. 8.000
Andre tillitsvalde:	kr. 700 pr. dag	kr. 800 pr. dag

Tillegg for styremedlemmer for arbeidstid over 20 dagar:

Kr. 1.600 pr. dag over 6 timer og kr. 800 pr. dag under 6 timer.

Tillitsvalde får reise/bilgodtgjering etter statens regulativ.

15. «Til fjells å eta seg feit» v/ Jærmuseet

Anne Jorunn Frøyen og fotograf Ann Helen Robberstad.

Jærmuseet er det einaste landbruksmuseet vi har i Norge, og dei har god kontakt med Jæren Smalalag. Dei fortalde om drifta i Smalalaget frå starten og fram til i dag. Nå held dei på med eit prosjekt der dei har fylgt drifta i Fidjelandsheia, det blir dokumentert med bildar og forteljingar. Dette er ei næring der heile familien blir engasjert. Dei har også intervjuet alle heiasjefer og beitelag. Følg prosjektet på bloggen.

Vi fekk sjå ein filmsnutt frå Eigersund, der dei ynskjer å få til eit beiteprosjekt med geiter på Vaberg nær sentrum. Det er i ferd med å gro igjen, og målet er å få til eit samarbeid med innvandrarar, som kan vere med på gjering og gjeting.

16. Innlegg frå NSG v/ Sigmund Skjæveland, ordfører i representantskapet

NSG blei stifta i 1947 og er 70 år dette året. Det er 19 fylkeslag og 365 lokallag. I fjor ba NSG slakteria om å setje ned grensa for stjernelam pga overproduksjonen. Skryt til bøndene for å følgje opp tiltaka, men sauetalet bør ikkje aukast. Korleis er det med saueavlenn? Er den god? Mange sluttar i ringsystemet.

Rådgeving på beite og utmark er viktig. I rovdryområder er alle medlem i Sau og Geit fordi dei er avhengige av hjelp. Medlemsfordeler er bl. a. aktivt fagmiljø, aktiviteter, advokathjelp, apotekavtalen, klyppekurs, insemineringskurs, gjetarhundkurs, osv. Bladet Sau og Geit er god lesing. Semintenesta er eit flott system der alle kan vera med utan å vera i ring.

Stortingsmelding 11, NSG sitt syn: Auka utmarksbeite-tilskott må ikkje gå på bekostning av beite på innmark. Ynskjer å behalda dagens ordning på avløyning. Må oppretthalda marknadsordninga på geit. Er gjort ein god jobb med sanering. Tillitsvalde i lokallag kan sjekke om medlemmar har betalt kontingenten. Kravet på kontingenten vert sendt ut frå NSG og dei sender også purring.

Spørsmål og kommentar:

Sonegrensene kan få konsekvensar for smårasane.

Ønske om opplæring i å laga web-side.

Olav Sande frå Rogaland Bondelag: Dei jobbar med landbruksmeldinga, viktig å få sentrale politikarar til fylke vårt. Bondelaget har 42 lokallag som er viktig for bygdene. Ser fram til vidare godt samarbeid med RSG.

Sigmund Skjæveland har vore ordstyrar på årsmøtet i RSG i 12 år. Han vart takka av og fekk blomster, bilde og krus.

Asbjørn Haga vart takka av etter 6 år i styret og fekk blomster, bilde og krus.

Bjørn slutta av med å takka for tilliten og for eit godt årsmøte.

Sigmund ynskte vel heim før me avslutta med lunsj.

Sigmund Skjæveland

Siv Meling

Stian Espedal

Rogaland Gjeterhundlag Årsmelding 2017

Medlemmer og styre: Rogaland Gjeterhundlag hadde ved årsskifte 99 betalende medlemmer.

Styret i laget har i 2017 hatt følgende sammensetning:

Leder: Jacob Vetrhus
Nestleder: Johannes Skårland
Kasserer: Bernt Undheim
Sekretær: Johannes Skårland
Styremedlem: Hartvik Johnsen
Styremedlem: Gerhard Haakul
1 varamedlem: Hanne Lundal
2 varamedlem: Arnt Erik Eide
3 varamedlem: Kurt Kristensen

Jacob Vetrhus har hatt ansvaret for nettsiden og Facebookgruppa til RGL.

Styret har hatt 1 styremøter og ellers hatt kontakt på telefon, mail og messenger.

Nye førere og gjeterhunder med godkjent gjeterhundprøve

Rogaland har fått 1 nye førere med godkjent gjeterhundprøve i 2017.

Eikje, Kristin Marcia--5567 Skjoldstraume

37 nye gjeterhunder i Rogaland har oppnådd kravene til gjeterhundprøve (60p i kl. 1) i løpet av året.

Gjeterhundkurs

I 2017 har det vært arrangert en del gjeterhundkurs i fylket.

I Suldal ble det arrangert 2 kurs.

Ett vår kurs på Nesflaten. Her var det 16 deltakere. Gikk over en helg. Instruktører var Kjersti Eikemo Tveit og Jacob Vetrhus.

Ett haust kurs på Låjen. Her vart det 15 deltakere. Dett gikk også over ei helg. Instruktører var Kjersti Eikemo Tveit og Jacob Vetrhus.

Det går også ett vinterkurs nå som skal vare fra des 2017- jan 2018 i nordfylket. Instruktører er Gerhard Håkull, Jakob og Svanhild Markhus.

Jane Espevoll har også hatt to kurs. Det siste i november.

Johannes Skårland har hatt eit helgekurs på Boken med 7 deltakerar.

Nybegynnarkurs på Elgane

12 nybegynnere og noen mer erfarne stilte til kurs hos Olaug Varhaug Siqveland på Elgane den 21 Juni.

Mange takk til Olaug som stilte sau og plass til disposisjon.

Instruktører var Tore Mattingdsal, Arvid Årdal og Jarl Nord-Varhaug.

Organisert trening

Det organiserte treninger i Suldal på Nesflaten og i Kvildal kvar onsdag frå midten av Juni til November.

I Hå har dei hatt vekentlige treninger frå Juni til Mars med bra frammøte.

Det er også oppretta FB gruppe for Ryfylke der det blir lagt ut muligeter for fellestreningar i Strand, Forsand og Hjelmeland. Dette ser vi på som ett positivt tiltak.

Kontakt med lokallag

Johannes har vore på Fogn og orientert om Rogaland Gjeterhund lag. Jacob blei invitert til Årdal og informerte om Rogaland Gjeterhund lag og om behovet for å skape arena for fellestreninger.

Gjeterhundprøver

Det har vært stor prøveaktivitet i Rogaland i 2016. I alt har det vært avviklet 24 prøver med 383 startende fordelt på følgende klasser:

Kl 1:	7 prøver
Kl 2:	5 prøver
Kl 3 med deling og evt. singling:	11 prøver
Kl 3 med dobbelhet:	1 prøve

Av disse er det 1 Fylkesmesterskap, 2 Fatlandcup innledende + 1 Finale og 4 norgesserieprøver herav ei finale helg.

I alt har 516 hunder gått prøve i Rogaland i 2017, noe som er et høyere tall enn i fjor. Dette skyldes flere klasse 3 prøver enn 2016. Antallet lokale prøver er stabilt. Antall hunder sier også noe om det store dugnadsarbeidet som bli lagt ned i å arrangere prøver for så mange hunder. RGL retter en stor takk til alle som har arrangert og deltatt på prøvene.

Sentrale verv

I samarbeid med Vest-Agder og Hordaland greide vi å få Arvid Årdal inn i Prøvenemda sentralt.

Fatlandcupen

Det ble 2 innledende omganger i fatlandcupen. Disse ble avholdt på Kvernaland hos Sven Kverneland. Det ble så stor påmelding att det var helt på grensen av det som var mulig å få gjennomført. Første dag var 59 hunder påmeldt. Andre dag var 55 hunder påmeldt. Finalen i kl 3 med dobbelhet og sortering, ble også avholdt hos Svenn. Her var det Glenn Nodland med Mac som stakk av med seieren. På plassene bak kom Kjetil Vasstveit med Lyda og Svenn Kverneland med Mika.

Fylkesmesterskapet

Fylkesmesterskapet ble arrangert i Etne 30.09 og det var 36 ekvipasjer påmeldt, 33 deltok. FM gikk i kl 3 med deling og singling. Det var Jane Espevoll og Fly som ble fylkesmestre med Erlend Kvinnesland og Jossa på 2 plass og Erlen og Bella på 3 plass. Lyda til Arvid Årdal ble beste unghund.

Deltakelse i Norgesmesterskapet

NM ble i 2017 arrangert i Lier. Rogaland stilte med 10 ekvipasjer. Svanhild L. Markus og Aira kom til finalen. Dei blei forhindra i å delta då Aira kom seg ut av buret og bli borte i mange timer. Ho blei då plassert på 17. plass. Dette klagde vi på og ho enda på 16. plass siden ho var kvalifisert til finalen saman med dei 15 andre.

Delegasjonen fra Rogaland gjorde det godt, og Rogaland beholder alle 10 ekvipasjene til NM 2018.

Norgesserien

Mange ekvipasjer fra Rogaland deltok i Norgesserien i år. Serien bestod av 4 innledende prøver, der de 3 beste talte som kvalifisering til semifinale. De 30 beste etter semifinalene gikk videre til finalen som ble arrangert i Vikedal.

Norsk og Nordisk Nursery

Norsk Nursery ble arrangert i Møre og Romsdal. Rogaland stilte med 1 ekvipasjer, Arvid Årdal og Lyda. Dei kvalifiserte seg til Nordisk Nursery i Danmark der dei tok ein fin 2. plass.

Takk for støtten

Takk til alle lokallag og personer som har deltatt på dugnad ved konkurranser, kurs og fellestreninger. Ikke minst retter vi en særlig takk til Fatland A/S for fine premier til Fatland cup.

For styret i Rogaland Gjeterhundlag, Jacob Vétrhus (Leder) og Johannes Skårland (Sekretær)

Referat fra ledermøte i RSG

20. – 21. oktober 2017

Ove Ommundsen ønsker velkommen til Ledermøte på Hjelmeland.
Opprop ved Kjell Åge Torsen 11 lokallag mangler representant.

Innledning m/leder Bjørn Høyland

Viktig at vi har en sterk organisasjon når avling/priser blir dårligere. Stor satsning på sau der det skal kjøpes inn grovfor, i år er det lite/ingen rundballer til salgs. Vi trenger bedre kontakt mellom Fylkeslaget og lokal-lagene. Hvordan skal vi få bedre kommunikasjon? Sauenæringen må stå sammen uansett hvor du bor og hvilken sauerase enn har. Geite næringen klarte stå sammen med NSG med å opprettholde markedsordningene uten endringer. Alle er velkommen uansett rase sau, geit eller gjeterhund! Det er fortsatt en jobb å gjøre på gjeterhund for å få opp aktiviteten og bruken av gjeterhund. Rovdyr – Deler av fylke får føle på jerven sine herjinger. Til nå har vi hatt streif dyr. Hvor lang tid går det før vi får en etablering? Det må hente kompetanse sentralt som har erfaring med rovdyr. Vi må ta inn over oss at vi er i en overproduksjon. Viktig at vi ikke øker produksjonen, ta det med ut til lokallaga. Vedtak i styret I RSG vi skal legge trykk på slakteriene om produktutvikling og salg av Sau. Blåsjøvegen – Alt må prøves før vi gir oss i denne saken.

I 2018 har NSG sentralt satt opp 4 punkter det skal satses på

- Best mulig økonomi for sauebonden på kort og lang sikt.
- Medlemsverving, ca. 500 « ikke medlemmer».
- Sikre beiteretten og beite i utmarka.
- Øke bruk av Gjeterhund.

Overproduksjon – hvordan skal RSG takle nybygg og ungdom som ønsker å satse på sau. Vanskelig å nekte nye/unge som ønsker å starte i næringen. Kanskje vi/mange skal begrense antallet – min mening sier Bjørn Høyland.

Innlegg av Rolf Gjermund Fjeldheim – Totalmarked og situasjonen på sau

Mer uttrykt i markedet nå, ser på prognosen for neste år og vurdere markedstrender for kjøtt generelt og sau og lam spesielt. Gjorde noen grep før sesongen med frysefradrag- prisreduksjon innsats fra industrien og handelen – Eksport. Tiltak som virker men ikke noen varige tiltak. Utfordringer på sau. Ekstraordinær prisreduksjon har fått fortgang i salget, men fortsatt 135 tonn på reguleringslageret før sesong. Sau gjort mer attraktiv gjennom, pris, men svært usikker på situasjonen framover. Liten interesse i markedet for sau.

Langtidsutsikter kjøtt 17 – Horisonten 2025

- Dekke norsk forbruket av kjøtt og egg
- Fradrag for antatte importkvoter
- Mange faktorer omdømme klima belastning Politikk, trender vegetarianere, dyrevelferd, helse og ernæring
- Langsiktig trend nedover for innkjøp av reint kjøtt av storfe, sau og lam og svin yngre kjøper mindre enn eldre.
- Ingen grunn til vekst, første kommende årene.

Besetningstørrelsen på sau endrer seg. Økning i besetninger opptil 49 sau og over 150 sau. Hvordan utvikler dette seg i årene som kommer?

Kjell Erik Berntsen Leder i NSG

NSG er 70 år i år. Vi trenger aktive lokallag. Gode medlemsfordeler i NSG, på f.eks. småfe og gjeterhund forsikringen. Den kommer på toppen av Bondelaget sin avtale. Gå inn på Min Side – Sjekk adr. Registrer antall sau/geiter, gjeterhund Det er Innlogging for tillitsvalgte der en kan sjekke medlemslister, lage etiketter osv. Det er pr i dag ikke mulig med felles utsendinger av tekstmeliger/mail.

ROVDYR: I år har det vært et stort trykk på rovdyr – mye av tida har blitt brukt på dette.

BEITEBRUKSPLAN: NSG har et ønske om at alle kommuner har en beitebruksplan. Lokallagene ønsker hjelp med f.eks. hvilke rettigheter har vi f.eks. med turveier som går i utmarksbeite/beiter og som kommer inn i beitebruksplanen. Greit å få slike ting avklart før en går til kommunen og forlanger en beitebruksplan.

SAUEAVL: Mange småraser. Er vi best i saueavl? Felles bredt avlsmål - samvirkeavl i væreringene – unikt. – Avlsframgang for alle.

Gjennomgang av rammebetingelser på geit.

GJETERHUND – NSG har ansvar for gjeterhund. Border Collie og Kelpie. Innspill fra Skjold: Kan det bli laget familiepakke på medlemskapet i NSG?

- Lagslovene skal revideres på landsmøte i 2018.
- Jordbruksforhandlingene 2018 skal også opp der.

Markedsituasjon – Geit. Overskudd av geitemelk. Tine har jobbet bra på produktutvikling. Lite overskudd i dag, men må holde trykket.

Markedsituasjonen – sau. Her har NSG holdt igjen litt, men innser alvor. Sauebøndene har levert lettere lam som igjen utgjør en del tonn. Salget har økt i 2017. 1400 tonn mindre på lager i år enn i 2016. Anders Scanche Rettedal: Dette har vært et dårlig år for Rogalandsbonden. Mange lam kommer inn til slakt etter at salget har stoppa. Disse havner inn på lager. Vi bør gå i samla tropp – alle bør redusere med et par sauer. Det ødelegger for hele næringen at NSG har bagatellisere situasjonene på lam. Kjell Erik Berntsen oppfordrer alle som kan, å redusere flokken med 5 %.

GJERNNOMGANG AV KÅRING v/Arnhild Skjørestad

Strengt krav på marg i ull på NKS. Forandringer på kåringsreglene av smårasene. Endringer i enkelte raser på kriteriene - rasepreg.

LOKALLAG – VERARINGENES TIME.

Geir Brattebø: Fett går nedover og kraftfor forbruket øker. Værene raser ned i indeks. Per Johan: Det samme mener vi i Avlsrådet i vest, men andre steder er ikke enige. Nedstemt, men vi tar med oss saken videre. Under-skudd på Kåring 2016, Bjørn svarer: For å ikke havne i sammen situasjon i 2017 ble Kåringsavgiften ble bla annet økt med 10 kr. Setter vi ned livdyrprisen på sauer og lam, kommer f.eks. Gjensidige til å sette ned taksten pr sau for rovdyr tap.

REGIONMØTER. Jan Helge Havso: ønsker å ha flere regionmøter, der hele styret i lokallaget møter. Når ønsker dere regionmøter? Ønsker innspill fra lokallaga.

REVEPREMIEN – Søknadsfristen er 1 desember. Jeger og Fisk har kontakter med jegere som tar rev.

Ta kontakt med lokallaga. Det meldes om mye rev.

Hanne Elise – Erfaringsgrupper – fått penger av Fylke. Mye arbeid for lokallaga å søke. Kan RSG hjelpe med det? Erfaringsgruppene er veldig positivt. Kan vi hjelpe hver andre med søknaden?

INNLEGG AV OLAV HUSABØ

Som sauebonde er det viktig å prøve noe nytt, av og til dummer en seg ut, men det er nødvendig for å komme videre. DEN GODE SAUEN! Spørsmål om hvordan er den gode sauen? Det er dere som vet hvilken sau som er god. Vi skal ikke la oss bli herjet med, på kurs osv... 20 % av flokken din er supersauer. Merk supersauen din i sauekontrollen. Egenskaper som vi trenger avl. På lammetallet trenger vi 2 lam. Hvorfor har vi kommet

så feil ut på lammetallet i avlsarbeidet? Har lyst å innføre % tvillinger på avkom til vær. Det er feil, når en har masse trillinger, firlinger, blir sittende igjen med 100 – 150 kopplam som skal fores opp på melke erstatning. Vi må ikke lage dette for vanskelig. 2 lam om våren, lemmer selv, passer på lammene sine, kommer heim med 2 fine lam om høsten. Fint slakt. Sauen er i godt hold og trenger ikke oppføring. Aldri noe sykdom hos disse. Kan vi prøver disse registreringer utenom avlsarbeidet vi har i dag? Har vi værere i Rogaland som har 90 % tvillinger etter seg. Hvor mange supersauer har vi Rogaland?

Mange registreringer blir for usikre pga. forskjeller i drivemåte og miljø. Viktig å skape miljø mellom generasjoner. Jeg sier at jeg ser bedre, men jeg har et annet utkikkspunkt. Stol på ditt utkikkspunkt. Vi må kjempe for å drive med supersauen. I 2030 – blir det for dyrt å drive med lammetall på 2,6 lam. Kraftforet blir for dyrt. Vi kunne jobbet enklere hvis vi hadde hatt en morlinje og en far rase. Lynnet på sauen er viktig. Spiller lynnet inn på hvordan en sau tar vare på lammene sine? Et godt lynne gjør hverdagen mye enklere. Vi bør ta bedre vare på disse gjeterhund folket. Takk til gjeterhund folket.

SAUEAVLEN INN I FRAMTIDA v/Bjørn Høyland

Bekymret for avlen i framtida. Er bekymret for veraringer som slutter og vurderer å slutte.

Oppsummering

Det er oppdaget fotråte i Bjerkreim. Viktig at vi fotbader ved kjøp og salg. Fylkeslag, lokallag må oppfordre til at det blir gitt penger til fotråte prosjektet. Det er så viktig at det står folk og sjekker dette på slakteriene i flere år framover. Denne gangen har vi ikke fag på ledermøte, men satt av tid til å diskutere. En engasjert gjeng og mange gode diskusjoner.

Forslag: styre går ut med melding om at alle redusere med 3 - 5 % mindre slakt. Vi skal vise at vi skal redusere antall og ikke øke. Kanskje ikke pare alle lammene? Bruk Bondevennen.

Steiger sau v/ Konrad Fagereng : Takket for invitasjonen – setter pris på det. Veldig lærerikt. Litt andre utfordringer på Steiger sauen.

Fullstendig referat fra ledermøte ligger på nettsidene til RSG.

**Støtt våre annonsører
– de støtter oss!**

LOKALLAGSLEDERE 2017

Lokallag	Leiar	Telefon	Adresse	Postnr. Sted	Lagets e-post
Bjerkreim	Hallvard Veen	99237481	Gloppedalsv. 1661	4389 Vikeså	hallvard@veengard.no
Bokn	Emilie Moi Eikje	93216339	Ognøyvegen 52	5561 Bokn	emilie.eikje@gmail.com
Eigersund	Jan Helge Havsvø	97191459	Heggdalsvg. 335	4372 Egersund	janhb@aminor.no
Finnyv	Gaute Halleland	99490548	Kvitvikvegen 115	4160 Finnyv	gaute@hesbynett.no
Forsand	Roar Larsen	40008753	Kleppavegen 122	4110 Forsand	roar@strandbuern.no
Gjesdal	Erik Ravndal	90092233	Haugamorkvegen 59	4330 Ålgård	er-no@online.no
Halsnøy	Svein egil Skartveit	95812417		4182 Skartveit	svein.egil.skartveit@tine.no
Helleland	Harald Sleveland	48199374	Slevelandsvn. 88	4373 Egersund	harald.sleveland@gmail.com
Hjelmeland	Harald Krokedal	95228211	Kleppa 11	4130 Hjelmeland	h.krokedal@gmail.com
Josenfjord	Odd Gunnar Hauge	98283018	Haugavegen 88	4134 Josenfjord	helena.hauge@gmail.com
Karmøy	Dagfinn Knutsen	90790639	Hemnesvegen 79	4272 Sandve	daff73@tve.no
Klepp	Tom Ove Øksnevad	90195894	Øksnevadvegen 160	4353 Klepp Stasjon	tomove@mahmnostad.no
Kvitvøy	Henrik Håland	92656943	Hålandsveien 20	4180 Kvitvøy	henrik.haaland@skole.vogfk.no
Lund	Leif Håkon Korsbø	92828420	Sertraveien 430	4462 Hovsherad	leif@prima.as
Nedstrand	Johannes Marvik	52776229	Nessavegen 133	5560 Nedstrand	lbmarvik@gmail.com
Nærbø	Egil Tunheim	40212800	Gudmestadvg. 185	4365 Nærbø	etunheim@gmail.com
Rennesøy og Mosterøy	Andreas Sørbø	41566033	Habnaveien 77	4158 Bru	sorbø@hysc.net
Sandeid	Harald Hustoft	90965217	Forehaugvegen 24	5585 Sandeid	
Sandnes	Stian Espedal	97958151	Toppmeisveien 20	4328 Sandnes	stian.espedal@nortuna.no
Sauda	Dagfinn Birkeland	91383059	Mosbakka	4208 Saudasjøen	dagfinn@mosbakka.no
Skjold	Hanne Lundal	93088345	Vikevegen 121	5574 Skjold	hanne.lundal@gmail.com
Skårø	Arne Frøystad	98018252	Førlandsveien 39	5514 Haugeund	harald-p@tveit.no
Sokndal og Heskestad	Gunnar Vatland	95734929	Vatland	4380 Hauge i Dalane	gunnarvatland@hotmail.com
Strand	Thor Magne Ravnås	95903174	Ravnåsvegen 114	4120 Tau	thormagne-ravnuas@hotmail.com
Suldal	Sveinung Havrevoll	52794577	Hamrabøvegen 221	4237 Suldalsosen	sobavre@gmail.com
Sør-læren	Hanne-Elise Lindal	41567044	Lindal 71	4365 Nærbø	hanne.elise@gmail.com
Time	Arne Berge	95069709	Timevegen 532	4347 Lye	arnerb3@online.no
Tysvær	Inge Lundervold	92298914	Tysværåvegen 407	5570 Aksdal	ilunderv@gmail.com
Vats	Frode Grindheim	97023520	Stokkadalsvegen 126	5578 Nedre Vats	frode-grindheim@hotmail.com
Vikedal og Imsland	Gunnleiv Nybru	90769423	Vågefossvegen 56	5583 Vikedal	gunnleiv@gmail.com
Ølen	Cecilie Tønnesen	94276775	Nygårdsvegen 29	5584 Bjoa	cicci124@hotmail.com
Årdal					

På landsmøtet 2017 Sigridd K. og Magne I. Undheim fikk tildelt avlsstatuetten for 2017.

På landsmøtet 2017 Hallvard Veen fikk tildelt Norsk Sau og Geit sin Lyklepris.

På Landsmøtet 2017 Ove Ommundsen fikk tildelt Norsk Sau og Geit sin Gromsau pris.

Bankmøte på gården?

DISTRIKTSSJEF SØRVEST
Peder Skåre

Tlf 911 01 528
peder.skare@landkredittbank.no

Planlegger du investeringer på gården?

Kontakt Peder og gjør avtale om en bankprat! Vi har spesialkompetanse på landbruksfinansiering og blant markedets beste betingelser på driftskreditt.

Les mer på Landkredittbank.no
eller snakk med oss på 815 52 245

 Landkreditt Bank
Sunt bankvett

**TILLEGGSFØR TIL ALL SAU
OG
DET BESTE FORINGS ALTERNATIVET TIL
UTEGANGERSAU
FRA RUMENCO**

DALANE INNKJØPSLAG SA

4376 Helleland tlf: 51497197 mail:dalane-i@online.no

Foto: Elin Grue

OS

ID

Vi merker levende verdier

Godt samarbeid i over 80 år

OS ID® har vært norske bønders samarbeidspartner siden 1936. I tre generasjoner har vi utviklet øremerker som bidrar til trygg og effektiv husdyrmerking.

Det er vi stolte av. For det handler tross alt om verdens viktigste vare – maten vi spiser.

OS ID® Tlf. 62 49 77 00 www.osid.no
2550 Os i Østerdalen post@osid.no www.osidbloggen.no

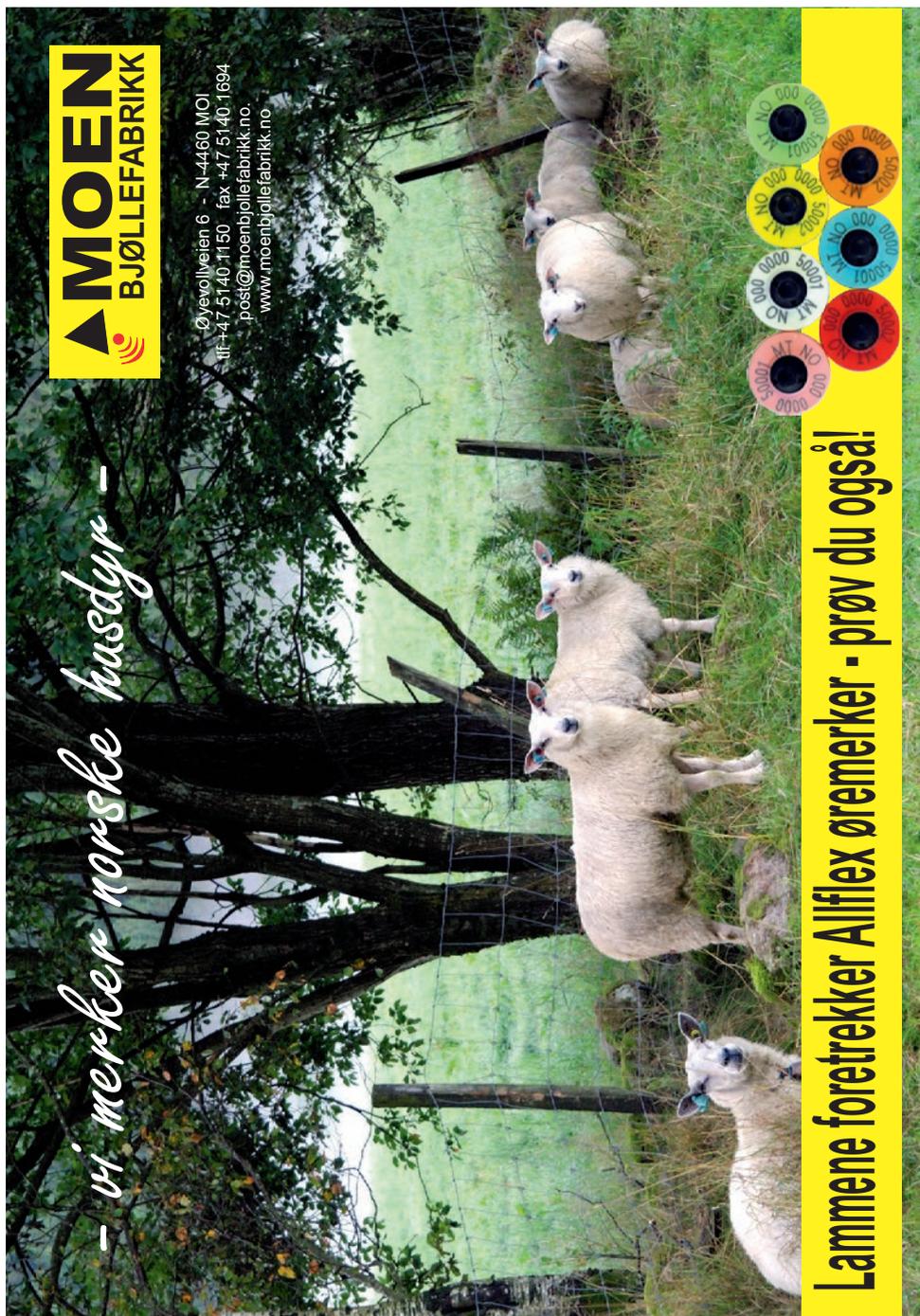
MOEN
BJØLLEFABRIKK

Øvevollveien 6 - N-4460 MOI
tlf: +47 51 40 11 50, fax: +47 51 40 1694
post@moenbjollefabrikk.no
www.moenbjollefabrikk.no

- vi merker norske husdyr -

Lammene foretrekker Allflex øremerker - prøv du også!

Vi har det meste rimelegare enn dei fleste!

Klippeutstyr

Klippekrakk

Stort utval av hengemaskiner, handklippe-maskiner, knivar, kammar m.m.

Drikkeutstyr for sjølvmontering

Vi har alt du treng for montering av drikke-utstyr til husdyr. Mange modellar drikkekar, stål- og plastrøy, røyrdelar m.m.

Aktuelt til lamminga

Mjølkepumpe for sau og geit. Enkel i bruk.

Råmjølkerstatning - reddar tusenvis av lam.

Lammebar - med 5 eller 10 smokkar monterte oppe. Størrelse 20 til 65 liter.

Halsreimar - Grimer - Kjetting

Stort utval!

nessemaskin
Sjøarsv. 5, 6899 Balestrand, Tlf. 57 69 48 00
www.nessemaskin.no

TØFFE OPPGAVER, TØFT UTSTYR!

Traktor & Maskin AS

Øvre Vats Tlf 52765861

Firmapost@traktor-maskin.no

WWW.TRAKTOR-MASKIN.NO

BLS BRYNE
 LANDBRUKSSERVICE AS

VI GJENTAR KJEMPE SUKSESSEN

ÅPEN SAUEDAG

Lørdag 24. februar 2018,

fra kl 09.00 til 16.00

i butikken på Hålandsveien 31, Bryne

**Åpen-dag priser
 på rekvisita og utstyr**

**Benytt anledningen til å få/bestille
 det dere trenger til sesongen.**

LAMMEGODT

Produsert på
 melkeråvarer fra TINE

Bryne Landbruksservice AS

P.B 284-4349 Bryne
 Hålandsveien 31,
 4344 Bryne
 www.bls-as.no
 51 77 07 00
 post@bls-as.no

Ryfylkebanken
- alltid tett på

Me satsar på landbruket

Lokalt og digitalt.
Me hjelper deg der du er.

Ta kontakt.
Telefon 51 75 44 00
hjelmeland-sparebank.no

Hjelmeland
Sparebank

EuroPRO

Karmøy Sveis & Landbruk

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)
Seksjon for småfeforskning og husdyrhelse,
Kyrkjevegen 332-334, Høyland, Sandnes

- Forsker på sykdommer og helse på småfe.
- Undersøker sjuke eller døde småfe, etter henvisning fra lokal veterinær.
- Har undervisning av veterinærstudenter i 6. -11. semester.
- Gratis obduksjon i undervisningsperioden på våren (se detaljer i dagspressen).

NMBU Veterinærhøgskolen
Tlf 67 23 29 00
sandsmafe@nmbu.no

Nytt fra Prima

Godt nyttår sauefolk!

Året 2017 kan vel sies å ha vært et krevende år, med tanke på markedssituasjon og værforhold.

Men vi får vel si at gikk av i ligaste laget, allikevel! Det viser seg nok en gang at sauefolk kan det med å gjøre det beste ut av situasjonen. Vi kan i Prima notere oss en treff på 75%, noe som er helt vanvittig bra. Gi dere et par ekstra klapp på skulderen for det resultatet.

Gjennomsnittlig slaktevekt 2017 ble 18,5 kg, 0,5 kg mindre enn i 2016. Prima Jæren har hatt et ok salg av Jæren Smak Lam til ferskvare markedet, og har i tillegg hatt et veldig bra salg av Jæren Smak Lam til pinnekjøtt produksjon. Det måtte faktisk Jæren Smak Lam for at IDSØ skulle stikke av med NM gull i pinnekjøtt.

Vi hadde i 2017 et mål om 10 000 Jæren Smak Lam, og dette klarte dere. Det signaliseres også for neste år en økt etterspørsel etter Jæren Smak Lam, dette viser atter en gang viktigheten med å produsere et lam forbruker vil ha!

2018 blir et krevende år med tanke på markedssituasjonen, men det jobbes hardt med å utvikle nye spennende produkter av lammekjøtt i tillegg til høyt fokus på markedsføring av Jæren Smak Lam. Vi i Prima vil også i år jobbe for best mulig pris på deres Jæren Smak Lam.

Takk for et veldig godt samarbeid i 2017, vi ser frem til et spennende år i 2018!

NM-GULL i pinnekjøtt av Jæren Smak Lam

*Mvh
Tilførselsleder Sau og Lam
Leif Håkon Korsbø
Mobil: 92828420
Mail: leif@prima.as*

FAGTUREN 2018 - SKOTLAND med Rogaland Sau & Geit fra 25. - 30. juli

Turer med noe ledig for påmelding:

SPA velvære i Ungarn - Balaton - Hévíz	03.02 - 13.02
Påsken i Ungarn-Budapest-Balaton-Hévíz m. SPA	25.03 - 05.04
Eget Charterfly til Slovakia - Bratislava	01.06 - 03.06
Europas vakreste Elvecruise - Duero m. utflukter	18.06 - 25.06
Sau og Geit - Skottland fagtur	25.07 - 30.07
Georgia m. Hadle Dale kultur, torader - folkedans	16.07 - 27.07
Jentetur Ungarn Bjerkreim Bygdekvinne lag	
SYKKELTUR langs Balaton inkl. SPA i Hévíz	17.09 - 24.09
Cuba har valg i 2018 - endringer etter Castro	i november

Sommerferie - Hva med ferie i leilighet i MONTENEGRO:

Fly t/r Dubrovnik i Kroatia eller Tivat i Montenegro.

Vi formidler transport og leilighet til deg og din familie, venner og kjente. Rolig og barnevennlig

Besøk oss i Verdalsvegen 28, på Klepp. Vi hjelper alle med skreddersydde reiser for hver enkelt kunde.

Det være seg personalturer, fagturer, konferanser, landbruk, bygningsfag, messeturer, skiturer, tematurer for organisasjoner, pensjonistlag, danselag, foreninger, kor og korps, skoleturer, cruise- og elvecruise, samt charterturer for store bedrifter grunna flykapasiteten fra Sola.

Med 33 års erfaring kan vi bestemt hjelpe deg!

Ring oss - for en prat på **tlf. 51425744**
eller mail **ide@idereiser.no**

Idèreiser as

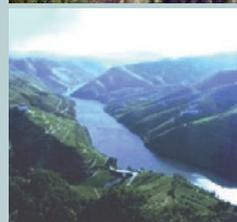
Verdalsvegen 28

4352 Kleppe, Tlf. 51425744,

Mobil: Anne Kari 909 77 141

Mail: ide@idereiser.no og nettside www.idereiser.no

idereiser as
reise- & turoperatør

Gjerdemateriell

ArcelorMittal
garanterer
kvaliteten!

PRAIRIE JORDBRUKSNETT MARKEDSLEDER I NORGE

**Kvalitetsnettingen
m/ALUZINK fra
ArcelorMittal-fabrikken
i Luxembourg, har vi
importert siden 1988.
Økningen viser at
Norske bønder velger
kvalitet.**

Sauenett 90.6.15

Tråder 3,00/2,00
100 m = 39,6 kg

Mediumnett 90.6.15.

Tråder 3,40/2,40
100 m = 56 kg

Utmarksnett 90.6.15

Tråder 3,70/2,70
100 m = 69 kg

Lavt sauenett 60.6.15

Tråder 3,40/2,40
50 m. = 26 kg

Lamme-nett (innmarksgjerde) 96.15.15

Tråder 3,00/2,00
50 m = 35,5 kg
100 m = 71 kg

ALUZINK belegg:

95 % Zink
5 % Aluzink
= Lengst levetid

Sauenett 90.8.15

Tråder 3,00/2,00
100 m = 45.6 kg

Ammekunett/ lamanett 120.10.15

Tråder 3,40/2,40
Ruller à 100 m

Medium reinnett 140.11.30

Tråder 3,40/2,40
Ruller à 100 m

Høyt reinnett 160 15.30

Tråder 3,40/2,40
Ruller à 100 m

Viltnett 200.22.15

Tråder 3,00/2,00
50 m = 50 kg

Piggråd

1,70 mm.
Ruller à 250 m.

Stort utvalg i galv tråd

1,5—5,0 mm.
Til binding og
strekk

Kramper 20—70 mm.

Leveres i 1 kg, eller 5 kg. Spann.

Kramper m/mothake 4,0x40 eller 4,0x50.

Leveres i 5 kg. Spann.

**Spør oss, eller våre forhandlere om et
«Gjerdetilbud». Vi leverer i Sør-Norge
m/egne biler. Gunstige fraktavtaler til
resten av landet.**

Fjermestad Gjerdelager

4355 Kvernaland · Tlf: 51 48 55 62

E-post: fjerm@online.no · Hjemmeside: Fjermestad.no

Fjelldagene 2017: Med Sau og Geit til Lofoten og Nordland

Det var forventningsfulle gjenger som gikk om bord flyene som tok oss til Evenes tirsdag 25. juli. Vår gruppe dro tidlig på morgenen, mens den andre hadde en seinere avgang, men vi ble forent til en samlet gruppe på hotellet.

På Evenes gikk vi om bord i buss som tok oss til Thon Lofoten Hotel i Svolvær, hvor vi bodde 4 netter. Turen til Svolvær var ubeskrivelig vakker. Frodige, surgrønne marker, stedvis snøkledd fjell som strakte seg ut i turkisblått hav. Vi passerte små fiskevær som lå spredt langs ruten. Her var arbeidsfolk i sluttfasen med å hente ned ferdig tørket tørrfisk fra stativene.

Naturen som utfoldet seg utenfor bussvinduet langs ruten kunne ta pusten fra enhver, og forsterket forventningene vi allerede hadde til denne opplevelsesturen. Flo og fjære forårsaket sterke strømmer under de mange broene som binder de mange små øyene i Lofoten sammen.

Etter å ha innstallert oss ved hotellet som skulle være vår base de neste dagene, gjorde vi oss kjente med Svolvær.

Hotellets frokostbuffet var «utav en annen verden!», det samme kan sies om omgivelsene som omgav oss.

De sprekeste av gjengen gav seg i kast med selveste Svolværgeita. De lot seg ikke skremme av at kirkegården var plassert kun en underbakke nedenfor geita. Vi andre fant roen og nøykteligheten ved en av de mange oasene langs kysten. Deilig å få noen fridager fra den ekstremt våte Rogalandssommeren til å nyte lange soldager, hvor midnattssolen gjorde natt til dag.

Men selv om sola fremdeles hang på himmelen og gjorde det vanskelig å rive seg løs, så måtte vi få oss litt skjønnetssøvn.

Neste dag sto besøk hos to forskjellige sauebruk på programmet, og det ville jo ingen gå glipp av.

I Svennesvik tok sauebonde Svein Wærstad godt imot oss og viste oss sitt moderniserte sauehus og gav oss et innblikk i hvordan det er å drive her ute i havgapet. Det har sine utfordringer, men urtene i fjellet og bieffektene fra havet gir også en fantastisk flott kjøttkvalitet, som igjen har blitt et nisjeprodukt med merkevarenavnet Lofotlam.

Etter noen inspirerende timer i Svennesvik, gikk turen videre til Haug i Gravdal. På veien passerte i Leknes som er et populært anløpssted for utenlandske cruiseskip.

I Gravdal ble vi tatt imot av nygifte bonde Ole Berntsen, på gården hvor han og kona Tone driver som engasjerte produsenter for merkevaren Lofotlam. Det var en interessert og vitebegjærlig gjeng Ole fikk besøk av denne dagen, og han svarte villig vekk på alle spørsmål.

Tilbake på hotellet ønsket leder for RSG velkommen til gruppen, som var samlet til kveldens middag. Hovedtema for samtalen rundt bordene denne kvelden var i all hovedsak faglig meningsutveksling og tanker etter dagens inspirerende gårdsbesøk.

Torsdag settes kursen ut mot ytterste havgapet, til Smeden i Sund, som viser seg å være en allsidig mann, som foruten å trylle fram de lekreste skarver fra essen, også er en dykrig historieforteller i tillegg til å underholde gruppen med musikk fra sin lirekasse.

Stedet bød også på muesum for gamle båtmotorer. For de av oss som er oppvokst ved kysten er lyden fra de gamle motorene som den herligste musikk. Minner fra en forgangen tid da kystbonden drev med fiske i tillegg til sitt lille gårdsbruk. En kan bli nostalgisk av mindre...

Etterpå gikk turen til Sakrisøy hvor dagens lunsj ble inntatt på bryggekanalen ved ei Rorbu. På menyen sto gryterett av hvalkjøtt, hvilket smakte fantastisk!

Etter lunsj gikk besøkte vi glassblåseren i Vikten. Hele dagen har vi kjørt gjennom vill og vakker natur, helt ytterst i havgapet. For enkelte var ikke naturopplevelsen komplett før de hadde tatt seg en svømmetur i det iskalde vannet...brrr....

Tilbake på hotellet fordøyes dagens inntrykk ved felles middagen.

Neste morgen tar bussene tar oss til Henningsvær, med innlagt besøk hos Galleri Lofotens Hus. Våre dyktige og lokalkjennende sjåfører velger også i dag ruter som byr på spektakulære synsinntrykk. Det bli også tid til en rusletur i det lille idylliske fiskevær, før turen går videre til Lofotr Vikingmuseum.

Her fikk vi servert god vikingmat og tatt med inn i vikingenes verden av dyktige skuespillere.

litt egentid, samlet vi oss til middag og påfølgende Fagdag. Norsk Landbruksrådgivings representant holdt et interessant foredrag for et lydhørt publikum.

Tiden flyr fort, og allerede er det blitt fredag og tid for å ta farvel med Svolvær for denne gang. Bussene setter kursen mot Bodø, via Lødingen hvor vi tar ferje til Bognes. Herfra går turen til Salten og besøk hos Filip Bakke som har bygd nytt, flott sauefjøs i heltre. Vel framme blir vi møtt av et gjestfritt vertskap og lunsjbord.

Vi har forlatt Lofoten og naturen har endret seg. Ikke mindre spektakulær, bare annerledes...

Etter at nok et spennende og hyggelig gårdsbesøk settes kursen mot Thon Hotel Nordlys, i Bodø, hvor vi skal bo de to siste nettene på denne fantastiske reisen i Lofoten og Nordland. På hotellet samles vi til felles middag.

Neste morgen står bussene klare til å frakte oss om bord i ferja som frakter oss over til Kjerringøy handelssted. Hamsund har beskrevet handelsmiljøet herfra i sine nordlandsromaner. Stedet er også kjent for å være innspillingsplass for flere kjente filmer, i tillegg til stedets egen dramatiske autentiske historie.

Under lunsjen på Kjerringøy, overrasket kunstneren Karl Erik Harr oss, ved å plutselig reise seg opp i salen og fortalte om sin kunstvegg som prydet kafeen.

Dette var kunstverk som tidligere prydet

Hurtigruten. Deretter vendte vi nesene mot Bodø igjen, og siste fellesmiddag før vi neste dag hadde utflukt ved Saltstraumen før vi dro til flyplassen.

Alle foto: Inghild S. Myklebust

Regnskap og rådgivning. Tlf 52 76 71 00 www.tveit.no

Vi hjelper bonden til enda bedre resultater!

Kontakt oss for en hyggelig prat om våre svært konkurransedyktige priser og vilkår.

Fatland Jæren: 97 97 21 20

Fatland Ølen: 97 98 55 22

Fatland Oslo: 97 69 26 51

Besøk oss på fatland.no
og les mer om hva vi kan tilby.

Fatland

FORMEL Sau Ekstra gir økt lammetilvekst

FORMEL

Toppkraftfôr til sau fra februar til beiteslipp

Vi har styrket proteinkvaliteten for å sikre optimal tilvekst og helse for sau og lam.

FORMEL Sau Ekstra har gunstige og unike egenskaper:

- Et svært smakelig fôr med høyt innhold av energi og protein
- Høyt innhold av E-vitamin
- Høyt innhold av Metionin (svovelholdig aminosyre)
- Passer til de fleste typer grovfôr
- Stimulerer til økt mjølkeproduksjon

Resultatet blir større og tidligere slaktemodne lam og dermed økt lønnsomhet for deg som produsent!

Har du spørsmål om fôring av sau og lam, ta kontakt med en av våre konsulenter.

fkra.no - ordrettelefon 994 30 640

Felleskjøpet Rogaland Agder

FK BUTIKKEN i Rogaland/Agder

HER FINNER DU OSS!

ROGALAND

BRYNE	TLF. 48 01 08 78
HAUGESUND	TLF. 52 70 54 70
KLEPP	TLF. 47 62 55 00
SANDNES	TLF. 47 80 11 80
STAVANGER	TLF. 90 29 50 54
VARHAUG	TLF. 51 77 14 70
VIKESÅ	TLF. 51 45 12 12
ÅRDAL	TLF. 51 75 42 30
EGERSUND	TLF. 48 02 29 00

HORDALAND

ETNE	TLF. 53 77 11 30
KVINNHØRAD	TLF. 99 38 48 70
STORD	TLF. 53 40 09 00

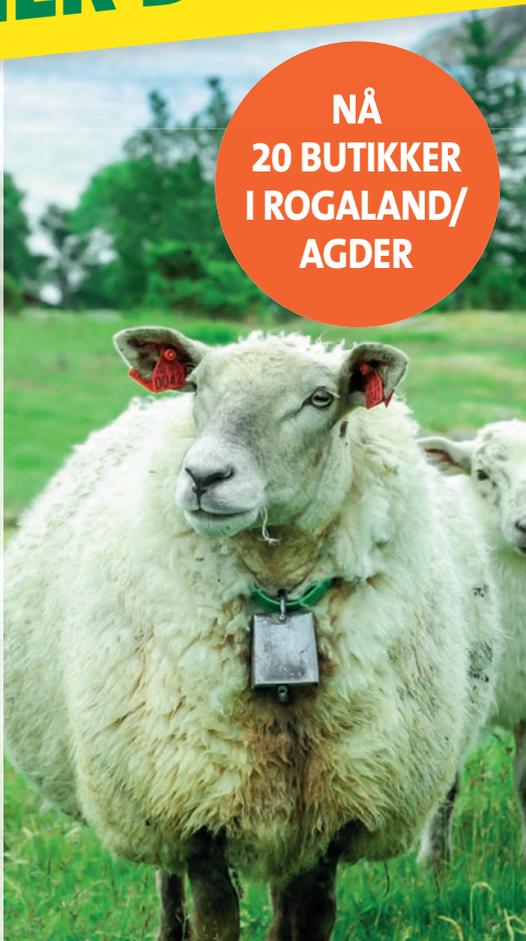
VEST-AGDER

FLEKKEFJORD	TLF. 38 32 68 40
LYNGDAL	TLF. 38 33 10 70
MANDAL	TLF. 38 27 29 70
<i>KRISTIANSAND, 2 BUTIKKER:</i>	
RIGETJØNN	TLF. 38 05 67 20
SØRLANDSPARKEN	TLF. 90 94 70 00

AUST-AGDER

EVJE	TLF. 99 33 36 33
GRIMSTAD	TLF. 47 61 04 00
TVEDESTRAND	TLF. 37 16 69 25

NÅ
20 BUTIKKER
I ROGALAND/
AGDER

butikken

fkra.no/fkbutikken

ÅLGÅRD LANDBRUKSSENTER

Kvalitet, kunnskap, service og trygghet

Vi kan tilby et bredt utvalg av utstyr til sau og storfe

- Vekter
- Grindere
- Forhekker
- Kraftforautomater
- Behandlingsbokser

A-K
ÅLGÅRD
LANDBRUKSSENTER

Importør av

Ålgård landbrukssenter

Ålgårdsslåtten 2a

4330 Ålgård

Tlf: 51 61 19 40

www.a-k.no

Åpningstider

Man-ons, fre 8-16

Tors 8-19

Lør 9-14

Vi satser på landbruk!

Vi hjelper deg å få brikkene på plass!

Vi kjenner godt utfordringene og behovene til landbruket, og tilbyr lokale rådgivere som kan treffe deg på gården eller på ett av våre lokale kontor.

Kontakt oss på tlf 915 02 002.

SpareBank
SR-BANK

KÅRING 2017

Foto: Arnhild Skjørestad

Dette året vart reglane med dømning av bruksegenskapar på NKS og Kvit Spæl vidareført. Fleire av smårasane endra kåringsreglane tilbake til dømning av kropp, mens nokon smårasar har fortsatt med dømning av bruksegenskapar. Det er eit mangfald av rasar med forskjellige kåringsreglar, som det kan vera utfordrande å dømme. Men sauebønder er forskjellige, så det er bra at vi har mange rasar med ulike eigenskapar, rett og slett noko for ein kvar smak.

Det er strenge krav om at det ikkje skal vera marg i ulla, og det gjer seg utslag i mange vraka på den eigenskapen, både på NKS og Kvit Spæl. Dette blir gjort for at ulla skal vera eit kvalitetsprodukt. Smårasane har ikkje samme krav om at ulla skal vera fri for marg.

Dette året blei dommarane i stor grad satt opp til kåring i nærområdet, for å spare reise-utgifter. Vi klarte også til ei viss grad å ha kåringsgå i nabobygdene på forskjellige dagar, som førte til fleire folk på gåa. Det er positivt for både sauebønder og lokallag. Det blei også enklare å fordela dommarane på dei ulike kåringsgåa.

Tal verlam som stilte til kåring i Rogaland har auka litt samanligna med 2016. I år blei det vurdert 1742 lam og det er 83 fleire enn i fjor. 1546 lam blei kåra i 2017.

Takk for ein god kåringshaust, og fortsatt lykke til med avsarbeidet.

Arnhild Skjørestad
Kåringsansvarleg i Rogaland

Foto: Berit Petersen

Lever ulla til Nortura/ Norilia og bidra til norsk ull og din fremtid!

Foto: Grethe Ringdal

Nortura
- fra råvarer til merkevarer

Truleg det beste

Sortimentet til sau

Fiskå Mølle sitt førsortiment gir full dekning av protein, energi, vitamin og mineral.

- for livskraftige dyr med god tilvekst.

TOPLAC SAU

- Høg konsentrasjon av AAT, PBV og energi.
- Høg tilvekst på lamma.
- Tilsett ekstra E-vitamin for meir livskraftige lam.

SAUEFØR DREKTIG

- Vitamin- og mineralrikt
- Organisk salen og masse vitamin E.
- 3-5 hekto dekker behovet ved middels surfôr.

SAUEFØR

- Høgt proteininnhald for god lammetilvekst
- Tilpassa fiberinnhald for god vomfunksjon.
- Optimalt val dersom inneføring etter lamming overstig 3 veker.

SAU/LAM APPETTITT

- Fiber- og proteinrikt.
- "All-round" kraftfôr til alle sesongar.
- Fungerer svært godt i kraftfôrautomatar.

August-paring Etter-paring til ca 1 mnd før lamming 1 mnd før lamming i beteslepp

Sau/Lam Appetitt Sau/Lam Drektig Sau/Lam Drektig TopLac Sau eller Sauefôr

Sau/Lam Appetitt Sau/Lam Appetitt Sau/Lam Appetitt

TOPLICK Sau Saltslikkestein Prem. Drektig Sau TOPLICK Sau Saltslikkestein TOPLICK Sau Saltslikkestein

Kraftfôr til sau og livlam

Kraftfôr til kopplam og slaktelam

Tilskudsfor til sau og livlam

FISKÅ MØLLE AS
Tlf: 51 74 33 00

FISKÅ MØLLE ETNE AS
Tlf: 53 77 13 77

FISKÅ MØLLE TRØNDELAG
Tlf: 73 85 90 60

FISKÅ MØLLE FLISA
Tlf: 62 95 54 44

Fiskå Mølle

Vår nye kranbil er laget for høye svev og tunge løft, og kan løfte en fullvoksen okse på 25 meters arm!

Butikken med det største utvalet

ME FORHANDLAR:

- Husquarna-produkt
- New Holland traktor/redskap
- Case IH traktor/redskap
- Can-am ATV
- Lynx Snøscooter
- Hobby-/fritidsartiklar

Møgedal Mek. Verkstad as

SANDSVEGEN 261, 4230 Sand – Tlf. 52 79 25 30 – www.mogedal.no

Høgste nye indeksverer i Rogaland 2017

SPÆLVERER:

Kåringsnr:	Navn	O-ind	Slakt	Kjøtt	Feitt	Mor Vår	Mor Slakt	Antal Lam	Alar	Ring
201640166	Bue Vinni	134	115	120	123	139	118	115	Vilhelm Bue	126
201640167	Små Vinni	133	110	120	94	148	131	115	Vilhelm Bue	126
201640086	Kylles Vin	127	117	116	115	130	115	114	Kato, Heidi Sinnes	126
201640969	Vind	126	109	114	102	132	116	113	Bernt S Undheim	137
201641526		125	130	125	104	131	108	96	Andreas Aksland	127
201640056	Gabri Siv.	124	128	101	111	125	120	111	Kato, Heidi Sinnes	126
201640885	Thy Hetla.	124	117	112	94	139	129	98	Trond K Hetland	126
201640964	Syver	124	127	117	114	114	110	115	Bernt S Undheim	137
201641540		124	117	102	112	132	116	109	Magnar Helgeland	127

KJØTTSAU-VERER:

Kåringsnr:	Navn	O-ind	Slakt	Kjøtt	Feitt	Mor Vår	Mor Slakt	Antal Lam	Alar	Ring
201641488	Krøsskjø	125	132	104	108	141	128	117	Torunn og Per J Lyse	127
201640832	Turbo K	104	102	118	92	98	97	85	Gaute Helleland	122
201640889	Uter	102	98	118	105	100	97	76	Karl A. Vignes	122

PELSSAU-VERER:

Kåringsnr:	Navn	O-ind	Slakt	Kjøtt	Feitt	Mor Vår	Mor Slakt	Antal Lam	Alar	Ring
201640695	Hodne T	130	113	126	112	112	102	110	Guttorm Gudmestad	129
201641313	Herr Salla	128	101	119	104	104	108	95	Berit, Ernst Herreds	121
201640697	Hodne S	126	111	117	105	104	111	101	Guttorm Gudmestad	129
201640100	Hodne Ar	125	110	108	116	116	117	108	Guttorm Gudmestad	129

NKS-VERER:

Kåringsnr:	Navn	O-ind	Slakt	Kjøtt	Feitt	Mor Vår	Mor Slakt	Antal Lam	Alar	Ring
201640693	Hodne G	146	130	130	150	135	136	101	Guttorm Gudmestad	129
201640960	Stas-Spiss	141	138	121	137	133	135	108	Bernt S Undheim	137
201641216	Thun Veg	141	127	116	117	140	144	116	Tove, Knut R Tunhe	138
201641214	Thun Fiba	140	137	136	104	137	136	131	Tove, Knut R Thunh	138
201641221	Vegg Thu	140	130	115	114	139	141	116	Tove, Knut R Rhunh	138
201641241	Larsefjell	139	134	133	122	126	131	99	Lars Nevland	139
201641252	Fjell lars	139	134	133	122	126	131	106	Lars Nevland	139
201640621	Utfiba S	138	134	122	122	132	131	117	Anders Schanche	129
201641251	Veglars	138	119	116	111	144	145	104	Lars Nevland	139

**Støtt våre annonsører
– de støtter oss!**

Felleskjøpet Rogaland Agder

2017 vart eit nytt topp år for produksjon og sal av kraftfôr. Salet enda 3442 tonn kraftfôr over rekordåret 2016. Det var FORMEL og KROMAT som sto for største auken. FORMEL var opp nær 5000 tonn.

Varemerket FORMEL som Felleskjøpet Fôrutvikling eig vart også 25 år i 2017. Det vart lansert i 1992 då vi blant anna forlot nemninga ”fordøyeleg råprotein” og gjekk over til (Aminosyrer Absorbent i Tarmen) AAT og (ProteinBalansen i Vomma) PBV.

Vi fekk òg ein ny energieining (fôreining mjølk) Fem.

FORMEL er som kjent drøvtyggjarfôret til Felleskjøpet, der storfe står for ca. 90 % av salet. Nybygg og satsing på sau dei siste åra har ført til at delen FORMEL til sau er aukande.

Men auken i FORMEL-salet i 2017 kjem nok mest av den uvanleg våte og kalle sommaren. Regnet gjorde det svært krevjande å få slå på rett tidspunkt, noko dei færreste klarte.

For dei fleste i Rogaland vart det færre slåttar og mindre fôr enn normalt. I tillegg vart kvaliteten på fôret dårlegare, det inneheldt meir NDF (fiber) og lågare energikonsentrasjon som følgje av seinare slåttetidspunkt i høve til skyting av graset.

Kalt og vått vår med lite sol har òg ført til mindre protein og sukker i grovfôret.

Då ein aldri fekk opphaldstimar nok vart det også lite tørrstoff i rundballane.

I mangelår vert fort prisen på grovfôr dyrare enn prisen på kraftfôr og det er endå viktigare å kjenne tørrstoffprosenten og FEM per kg TS før ein handlar grovfôr.

Dersom ein rundballe veg 700 kg og inneheld 25% TS og 0,85 FEM/ kg TS er det 148,7 FEM i rundballen. Gjev du kr 500,- for denne er prisen per FEM kr 3,36.

Skal ein betale meir enn kr 500,- for ein slik rundballe, er det billigare å kjøpa kraftfôr.

Svært mange har denne inneføringssesongen brukt meir kraftfôr for å spara på grovfôret. Og salet at blandingar som FORMEL Sau Intensiv har auka monaleg i omsetning i høve til tidlegare. Men mykje NDF i grovfôret gjer at ein også kan auka andelen FORMEL Sau i dagsrasjonen med godt resultat.

Mjølkeerstatning til lam

Mange har merka seg skifte i typar mjølkeerstatningar til både lam og kalv. Årsaka til dette er for det meste skiftane tollsatser og reglar for fortolling. Pluss Ulla som er laga i England av stor del norske råvarer kom ny i 2017 etter å ha blitt testa ut i 2016.

Pluss Maia vil som før vere i salg, men nytt av året er Pluss Lambert.

Pluss Lambert som vart testa i 2017 med gode resultat er laga av 100% norske mjølkeråvarer.

Stavanger 11.01.2018

Ådne Undheim

Takk for samarbeidet i 2017 og godt nytt saueår!

I 2017 slaktet Fatland 205.000 småfe ved våre slakterier i Ølen, Oslo og på Jæren, litt mer enn året før. Gjennomsnittsvektene var noe lavere enn i 2016. Det er ikke til å komme forbi at markeds-situasjonen for småfe fortsatt er utfordrende, men vi i Fatland jobber hver eneste dag for at enda flere skal oppdage det gode kjøttet som kommer fra lam og sau. Vi utvikler stadig nye produkter som markedet etterspør, og i 2017 bidro vi sterkt til at regulerings-lageret ble tømt. Pinnekjøtt-produksjonen var samtidig rekordstor.

At kundene trenger litt hjelp til å velge lammeprodukter fikk vi bekreftet da vi i august, sammen med Gjesdal Sau&Geit og Nortura serverte lammepølser, lammeskav og ytrefilet av lam utenfor butikker på Ålgård. Da fikk kundene se, og ikke minst smake, hvor godt lammekjøtt er. Kundene kunne deretter gå inn og kjøpe med seg produktene de hadde blitt servert.

Fatland

HAR DU SMAKT SAUE-CHIPSEN?

I samarbeid med Ragnar Vikingstad fra Karmøy har Fatland startet prøveproduksjon av en tørket og saltet chipsvariant av sauekjøtt. Prøvesalget på Haugalandet før jul ble en kjempe-suksess og prøvepartiet med «Vikingcheeps» ble omtrent revet ut av hyllene av nysgjerrige kunder. Nå jobbes det med å videreutvikle produktet både nasjonalt og internasjonalt.

SMART Å BRUKE E-ØREMERKER

Fatland er et moderne slakteri og vi har tatt i bruk moderne teknologi på våre slakterier for å være mest mulig effektive og konkurransedyktige. Det ligger en stor gevinst i å utnytte potensialet i elektronisk merking, og vi ber alle våre sauebønder om å bli med på denne satsningen. Vi minner også om viktigheten av å merke innkjøpte dyr med e-merke, for å få oppgjør for rett dyr! I dag dekker Fatland ekstrakostnaden ved elektronisk merke, ved å gi 70 øre ekstra pr/kg.

SAUEKONTROLLEN OG RÅDGIVING

Sauekontrollen gir deg den kunnskap du trenger om dyrenes helsestatus, tilvekst og slaktekvalitet, i tillegg til kontroll på produksjonsresultater og beitebruk. Fatland har også i 2017 hatt en god økning i medlemsmassen i sauekontrollen og vi gleder oss over at flere og flere ser nytten av kontrollen! Vi ønsker at alle våre medlemmer får en god start, og hjelper nye godt i gang.

Ta gjerne kontakt med oss, vi ønsker å ha en god kontakten med alle våre produsenter!

Hilsen oss i Fatland

Nortura – Sauer og lam i 2017

Godt Nyttår og takk for samarbeidet i 2017. Året 2017 er et år vi alle ser tilbake på med utfordringer og endringer. Værgudene ga oss utfordringer med kulde og regn og staten ga oss endringer i produksjonstillegget.

Det ble i år satt ny rekord på småfleslaktning på Forus. Totalt ble det slakta på Forus 171 800 småfe i 2017. Den gamle rekorden ble slått med over 10 000 småfe. På Sandeid ble det slakta 100 432 småfe, en økning på ca. 2000 småfe. Dette skyldes økte tilførsler og økt saueslaktning i høst. En stor takk til jengene på slakteriene som virkelig har stått på i år.

Kvaliteten holder seg bra tross nedgang i slaktevekter. Sandeid hadde en nedgang med 0,7 kg, gj snittvekt 16, 6 kg og Forus hadde en nedgang med 0,5 kg og en gj. snittvekt på 18,2 kg. Totalt for Rogaland ligger hovedtyngden med lam i klasse R og R+. Dette er bra, med tanke på utfordringene.

Stjernelam toppen i Rogaland – Gratulerer Kvitsøy nok en gang. Imponerende av Bjerkreim, med stå stort antall lam og 84,17 % stjernelam.

1. Kvitsøy 1 188 lam – 84,51 % stjernelam
2. Bjerkreim 8 183 lam – 84,17 % stjernelam
3. Time 5 811 lam – 83,72 % stjernelam
4. Forsand 3 925 lam – 83,67 % stjernelam.

I 2017 har Nortura solgt 15 % eller 1011 tonn mer lam i 2016 og 8 % eller 132 tonn mer sau. Dette er salg utenom heilt slakt salg til industrikundene (konkurrentene). Det betyr at vi går inn i 2018 med 875 tonn mindre lam på reguleringslager en vi gjorde ved inngangen av 2017. På sau er lageret dessverre 543 tonn høyere. Dette skyldes hovedsakelig endringene i produksjonstilskuddet.

Det blir jobbet mye med testing av nye produkter på lam, ung sau og sau. Vi har lært at eksport av sau er ekstremt utfordrende! Nortura sine selgere i dagligvare og storkjøkkenmarkedet er derfor i gang med innsalg av både etablerte og nye produkter av både sau og lam, som vi håper at dere finner i -fryse og kjøledisker framover. På lam lanserer Nortura blant annet, Hverdagslam. En flott serie med lammekjøtt som på en rask og enkel måte blir middag i en fei. Her kan vi alle bidra til å øke salget. Finner du ikke lam i butikk, spør etter lam.

Flere burde bli med i sauekontollen. Et godt verktøy for sauebonden. Lurer du på noe ang. sauekontrollen ta kontakt med

Marie Fuglestad	tlf. 92250396	E-post: marie.fuglestad@lyse.net
Olav T. Bø	tlf. 99249111	E-post: olavboe@online.no
Øystein Bjelland	tlf. 99256458	E-post: oystein.bjelland@nortura.no
Karluf Håkull	tlf. 97165537	E-post: karluf.hakull@nortura.no

Til slutt vil vi ønske dere lykke til med lemming. Grunnlaget er lagt, gi lammene en god start. Vi jobber for bonden, ønsker du å bli med oss på laget, ring oss!

Hilsen Siri Kvam Haugland, Stian Espedal og Karluf Håkull

Foto: Iren Vestersjø Hilde

Foto: Iren Vestersjø Hilde

Kontaktliste vereringar og andre raselag

Verering:	Kontaktperson:	Telefon:	Adresse:	E-post:
Bjerkreim	Geir Brattebø	90830032	4387 Bjerkreim	hegebra@hotmail.com
Dalbuen	Kari Melhus	95844655	4376 Helleland	k-melhus@frisurf.no
Finnøy	Gaute Halleland	99490548	4160 Finnøy	gaute@hesbynet.no
Gjesdal	Erik T. Ravndal	90092233	4330 Ålgård	er-rav@online.no
Haugaland NKS ring	Per Johan Lyse	47026006	5576 Nedstrand	pejl@online.no
Ryfylke	Sverre Nordbø	41207535	4120 Tau	sverrenordboe@gmail.com
Hå	Leif Matnisdal	91886165	4363 Brusand	lematnis@online.no
Lund	Knut R. Thunheim	41843496	4460 Moi	knut.thunheim@dabb.no
Rennesøy	Anders Scanche Rettedal	45044829	4156 Mosterøy	anders@klostergarden.no
Rogaland Spelring	Gaute Bue	90023143	4330 Ålgård	gaute.bue@lyse.net
Sandes	Olav Furenes	91577720	4308 Sandnes	ofurenes@yahoo.no
Time	Stein Haugland	95138553	4340 Bryne	stein.haugland@lyse.net

Andre sauelag:				
Svartfjeslaget	Rolf Gravdal	97196045	4387 Bjerkreim	rolgra@yahoo.no
Suffolklaget	Helge Nygård	47844970	4110 Forsand	nygardhelge@gmail.com
Fuglestadbrokete & Blæselaget	Livar Ravndal	91795433	4330 Ålgård	livar.ravndal@gmail.com
Rygjalaget	Knut R. Thunheim	41843496	4460 Moi	knut.thunheim@dabb.no
Norsk Reinrasa Sau	Torbjørn Nordmark	52799206	4233 Erfjord	torbjorn.normark@suldalkommune.no
Steigarsau	Konrad Fagereng	99274940	1555 Son	konradidar@gmail.com
Norsk Pelsau lag	Guttorm Gudmestad	95073726	4150 Rennesøy	guttgud@online.no

MÅL FOR NORSK SAUEAVL

Hovedmål: **Avlsarbeidet på sau skal bidra til å styrke økonomien i saueholdet**

Delmål: 1) Størst mulig avlsframgang innenfor rammene av bærekraftig utvikling og god dyrevelferd

2) Framgang for egenskaper i avlsarbeidet som:

- gir produkter som forbrukerne etterspør
- bidrar til redusert arbeidsforbruk i produksjonen, spesielt i lamminga
- styrker bruken av beite og andre norske førressurser
- sikrer god dyrevelferd

3) Effektiv spredning av avlsframgangen fra avlsbesetningene til bruksbesetningene

4) Et avlsarbeid som ivaretar interessene til NSG sine medlemmer, både bruksbesetningene («de mange») og avlsbesetningene (væreringsmedlemmene)

Foto: Iren Vestersjø Hilde

**Støtt våre annonsører
– de støtter oss!**

Ravndal Klyppeservice

- *Topp kvalitet klyppeutstyr*
- *Hengemaskiner*
- *Håndmaskiner*
- *Saueskjær tilpassa mange ulltypar*
- *Skjær for lama, storfe og hest*
- *Sliping og reparasjon*

*Stort delelager til
Heiniger, Lister
og Supershear.*

*Gjesdalvegen 594, 4330 ÅLGÅRD – Tlf 51 61 69 10 – Mobil 916 35 364
E-post: ravndal@klyppeservice.no – www.klyppeservice.no – <https://www.facebook.com/klyppeservice>*

Me byggjer framtid!

Telefon: 982 59 800

Fax 52 79 99 49

bg@bgsuldal.no - www.bgsuldal.no

Kåringsstatistikk 2017 fra Rogaland

Kåringssted	Utstillere			Bedømte			Kåra		Kåra på disp		Vraka	
[Gardskåring]	21	36	100%	32	89%	4	11%	0	0%			
Bjerkreim	22	181	100%	155	86%	1	1%	25	14%			
Finnøy	12	78	100%	69	88%	0	0%	9	12%			
Forsand	4	34	100%	26	76%	2	6%	6	18%			
Gjesdal	26	198	100%	164	83%	21	11%	13	7%			
Helleland	10	66	100%	63	95%	0	0%	3	5%			
Hjelmeland	11	95	100%	65	68%	9	9%	21	22%			
Hå	18	152	100%	127	84%	5	3%	20	13%			
Karmøy	4	30	100%	22	73%	5	17%	3	10%			
Moi	13	111	100%	84	76%	14	13%	13	12%			
Nedstrand	7	51	100%	47	92%	0	0%	4	8%			
Rennesøy	10	103	100%	96	93%	0	0%	7	7%			
Sandnes	15	111	100%	92	83%	2	2%	17	15%			
Sauda	6	23	100%	21	91%	1	4%	1	4%			
Strand	8	53	100%	43	81%	5	9%	5	9%			
Suldal	14	105	100%	82	78%	7	7%	16	15%			
Time	16	117	100%	86	74%	14	12%	17	15%			
Tysvær	9	37	100%	27	73%	4	11%	6	16%			
Vindafjord	16	161	100%	137	85%	14	9%	10	6%			
ROGALAND	224	1742	100%	1438	83%	108	6%	196	11%			

Kåringsstatistikk vraka 2017 Rogaland

Vrakingsårsak	ROGALAND			LANDET		
	Antall	% av vraka	% av bedømte	Antall	% av vraka	% av bedømte
Testikler	15	7,7	0,9	102	5,5	1,0
Horn	2	1,0	0,1	57	3,0	0,5
Feil bitt	10	5,1	0,6	113	6,0	1,1
Grovbygd				1	0,1	0,0
Lause bøger				30	1,6	0,3
Slakk rygg	2	1,0	0,1	18	1,0	0,2
Kryss				4	0,2	0,0
Lågstilt				15	0,8	0,1
For liten				18	1,0	0,2
Bein	2	1,0	0,1	126	6,7	1,2
Dødhår	17	8,7	1,0	258	13,8	2,5
Farga hår	11	5,6	0,6	65	3,5	0,6
Marg	90	45,9	5,2	540	28,9	5,2
Grov ull	4	2,0	0,2	32	1,7	0,3
Glissen ull	3	1,5	0,2	29	1,5	0,3
Filta ull	2	1,0	0,1	87	4,6	0,8
Kort ull	4	2,0	0,2	83	4,4	0,8
Utypisk ull	10	5,1	0,6	93	5,0	0,9
O-indeks	7	3,6	0,4	28	1,5	0,3
Sumpoeng	2	1,0	0,1	20	1,1	0,2
Helhetsvurdering	2	1,0	0,1	68	3,6	0,7
Annet	13	6,6	0,7	84	4,5	0,8
TOTALT	196	100,0	11,3	1871	100,0	18,0

Kåringsstatistikk for alle raser 2017

Rase	Utstillere			Bedømte			Kåra		Kåra på disp		Vraka	
Dala	4	8	100%	4	50%	2	25%	2	25%			
Rygja	15	68	100%	65	96%	3	4%	0	0%			
Sjeviot	1	1	100%	1	100%	0	0%	0	0%			
Spæl (kvit)	32	127	100%	102	80%	7	6%	18	14%			
Suffolk	7	13	100%	11	85%	2	15%	0	0%			
Svartfjes	18	82	100%	57	70%	19	23%	6	7%			
NKS	166	1048	100%	895	85%	13	1%	140	13%			
Texel	8	35	100%	17	49%	9	26%	9	26%			
Pelssau	9	52	100%	46	88%	0	0%	6	12%			
Gmlnorsk spæl	6	21	100%	13	62%	1	5%	7	33%			
Grå trønder	1	2	100%	2	100%	0	0%	0	0%			
Fuglestadbroget	15	44	100%	39	89%	3	7%	2	5%			
Blæset	29	70	100%	55	79%	13	19%	2	3%			
Nor-X	1	7	100%	4	57%	2	29%	1	14%			
Farga spæl	45	153	100%	122	80%	29	19%	2	1%			
Dorset	1	1	100%	1	100%	0	0%	0	0%			
Charollais	4	5	100%	4	80%	0	0%	1	20%			
Shropshire	2	5	100%	0	0%	5	100%	0	0%			
ROGALAND	224	1742	100%	1438	83%	108	6%	196	11%			

Rase	Utstillere			Bedømte			Kåra		Kåra på disp		Vraka	
Dala	6	15	100%	4	27%	9	60%	2	13%			
Rygja	25	98	100%	93	95%	3	3%	2	2%			
Sjeviot	58	184	100%	148	80%	4	2%	32	17%			
Spæl (kvit)	233	1100	100%	773	70%	31	3%	296	27%			
Steigar	8	38	100%	27	71%	5	13%	6	16%			
Suffolk	41	120	100%	79	66%	18	15%	23	19%			
Svartfjes	37	127	100%	74	58%	39	31%	14	11%			
NKS	1087	6917	100%	5725	83%	27	0%	1165	17%			
Texel	16	53	100%	18	34%	22	42%	13	25%			
Pelssau	52	322	100%	252	78%	18	6%	52	16%			
Gmlnorsk sau	8	38	100%	23	61%	8	21%	7	18%			
Gmlnorsk spæl	105	479	100%	332	69%	6	1%	141	29%			
Grå trønder	19	113	100%	74	65%	21	19%	18	16%			
Fuglestadbroget	17	47	100%	40	85%	5	11%	2	4%			
Blæset	72	191	100%	146	76%	28	15%	17	9%			
Nor-X	19	45	100%	23	51%	12	27%	10	22%			
Farga spæl	152	482	100%	331	69%	84	17%	67	14%			
Dorset	1	1	100%	1	100%	0	0%	0	0%			
Charollais	9	12	100%	7	58%	1	8%	4	33%			
Shropshire	4	10	100%	2	20%	8	80%	0	0%			
LANDET	1507	10392	100%	8172	79%	349	3%	1871	18%			

Innspill fra RSG til jordbruksforhandlingene 2017

- Kvalitetstilskott lam, som før.
Viss det er for lite pengar i forhold til tal slakta lam, bør kvaliteten for utbetaling heves til klasse O+
- Auka kjøtpris på kr. 1,-
- Beitetilskot: Vi vil behalde støtte til innmarksbeite slik som i dag. Stimulering til auka bruk av utmark er bra, men må ikkje gå på bekostning av kulturbeite/innmark.
 - Viktig for kulturlandskapet på heile sør- og vestlandet
 - Små teigar/leigejord
- Friske midlar inn til utmarksbeiting
- Tilskot til gjerding,- for å hindre attgroing
- Geitemjolk: Marknadsordninga må behaldast slik som i dag.

Sau på Data

Led-Sau – dataprogram for saueholdere

- Full oversikt over buskappen din
 - Enkel og sikker registrering
 - Henter data fra PDA, vekter, lesestaver og internett
 - Utvidet KSL
 - Kan sende til Sauekontrollen
- Pris kr 1.500,- + mva**

PDA – med og uten RFID-leser forenkler registreringen betydelig

- Vi har 4 års erfaring med PDA til registrering av opplysninger
 - Kan brukes til all registrering, samt oppslag og hjelpefunksjoner
- Pris med nødvendig program, fra kr 3.950,- + mva**

PC-vekt – Vår nye vektløsning gir deg rask og sikker veiing, rett inn på PC eller PDA via blåtann

- Kan ettermonteres på gamle vekter
 - Leser rett inn i Led-Sau og viser samtidig mange detaljer om dyret. Snakker.
- Pris fra kr 4.900,- + mva**

LINDHOLT DATA

-27 år med data så folk forstår det!

**For flere opplysninger ring: 62 34 50 05
– eller besøk vår nettside: lindholtdata.no**

Ondarta fotråte – status 2017

I 2017 ble det påvist ondarta fotråte i totalt ni besetninger, hvorav seks er naboer i Bjerkreim. Det er og blir viktig å være utholdende ved bekjempelse av alvorlig smittsomme sjukdommer.

Totalt er ondarta fotråte påvist i 134 besetninger fra 2008 fram til utgangen av 2017, hvorav 119 i Rogaland. Etter flere år med stadig fallende forekomst ble det i 2017 påvist fotråte i totalt ni besetninger i fylket.

Hjelmeland, Bjerkreim og Helleland

To av de ni besetningene ligger i Hjelmeland hvor det totalt ble påvist tre tilfeller vinteren 2016-2017. Halte dyr og melding om klinisk mistanke førte til den første påvisningen og siden påvisning i to kontakter. Alle tre er ferdig sanerte.

I oktober 2017 ble smitte påvist hos ett slaktelam som ble prøvetatt gjennom overvåkingsprogrammet på slakteri. Siden ble smitten påvist også i besetningen og noen kontaktbesetninger. Ved hver ny påvisning ble nye kontakter utredet og ved utgangen av året var smitte påvist i seks besetninger i Bjerkreim og en besetning i Helleland. Ingen av de totalt sju besetningene hadde alvorlige symptomer. Totalt er det undersøkt ca. 70 kontaktbesetninger i Rogaland og Vest-Agder i forbindelse med påvisningen i Bjerkreim.

Symptombilde

Gjennom snart 10-års erfaring med ondarta fotråte under norske forhold har vi lært at sjukdommen kan gi svært alvorlig symptomer med halthet og tilvekststopp hos lam. Nettopp det var grunnlaget for at sauebønder fra Rogaland initierte Snu sauen i 2008. Men vi vet også at smitten kan være tilstede i flokken uten å gi symptomer over noe tid. Det er lettere å sanere en besetning som har lite symptomer og dermed lite smitte, men det er langt mer krevende å oppdage smitte.

Smittespredning

Vi kjenner nå til at fotråte framfor alt spres mellom nabobesetninger på hjemmebeite. Det ser vi både i Bjerkreim og i de fleste andre områder. Vi har få tilfeller hvor vi antar at smitten har spredt seg på heibeite, men alle besetninger i samme beitelag undersøkes ved påvisninger hos ett medlem. I motsetning til tradisjonelt heibeite ser det ut til at bruk av husmorbeite gir langt større smittefare, det samme gjelder værringer, og til en viss grad kjøp og salg.

Det er ikke alltid vi klarer å spore hvordan smitten har kommet inn til et område, selv om det legges stor vekt på å finne alle smitta besetninger i utredningen av kontakter. Hvilken retning smitten går vet man heller ikke alltid, og det er ofte ikke slik at den besetningen som først får påvist smitte er den som først ble smitta.

Smittebeskyttelse

Det er ikke kjekt å få smitte eller sjukdom inn i flokken, enten det er fotråte, munnskurv, resistente parasitter eller annet. Når det gjelder fotråte er det en egen soneforskrift som regulerer livdyromsetning i Rogaland, ut over det generelle regelverket som bl.a. forbyr omsetning av hodyr. Soneforskriften er nå under revidering, og sannsynligvis vil det bli krav om to fotbad ved omsetning av værer i både Midt- og Sør-Rogaland, mot ett i Nord-Rogaland. I tillegg til regelverkskrav er det viktig å tenke smittebeskyttelse i hverdagen, hvordan hindre at sauer krysser gjerdet mot naboer, og hvilke tiltak settes i verk når de likevel gjør det. Fotbading er et aktuelt tiltak, i

t tillegg til å isolere dyret så fort som mulig. Å begrense smitte-nettverket sitt mest mulig er også av stor betydning – f.eks. å inngå faste avtaler om kjøp av vær. Kortreist er bra!

Hva nå?

Overvåkingsprogrammet for fortråte på slakteri fortsetter og det samme gjelder utredning av kontakter ved nye tilfeller. Det er svært viktig at det meldes fra ved mistenkelige symptomer slik at det kan bli tatt prøve av dyr med betennelse i klauv-spalten. Gode rutiner for smittebeskyttelser er viktig for å hindre unødig spredning fra flokker med uoppdaga smitte. Sist, men ikke minst, er det nødvendig å ha et langsiktig perspektiv på bekjempelsen og utholdenhet i arbeidet med å utrydde ondarta fortråte fra Norge.

Synnøve Vatn, Animalia

Klauvspalte hos sau med ondarta fortråte. Huden er rød og hissig. Slike symptomer kan skyldes både de hissig og de mindre hissig variantene av fortråtebakterien og prøvetaking er påkrevd for å skille mellom disse. Foto: Animalia, Lisbeth Hektoen.

**Støtt våre annonsører
– de støtter oss!**

Beitelag og Sankelag i Rogaland

Navn på laget

Bjødnalia beitelag
 Bleskestad sankelag
 Brattebøheia sankelag
 Breiborg/Sandvatn beitelag
 Brå beite- og sankelag
 Bråtveit sankelag
 Byrkjedal og Maudalsheiane
 Espedalsheia beitelag
 Espeland sankelag
 Forsand beitelag
 Grasdalen beitelag
 Hamrabø beitelag
 Hegelstad beitelag
 Heskestad og Ualand beitelag
 Indrejord beitelag
 Jenseheia beitelag
 Jæren Smalelag
 Jønseset beitelag
 Kleppa sankelag
 Kvitlen sameige
 Lund nordre beitelagsforening
 Lund østre beitelag
 Lyse og Flørli sankelag
 Maudalsheia beitelag
 Myrekveven beitelag
 Nilsebu beitelag
 Ognedalstølen beitelag
 Rambjørheia og Eik beitelag
 Sandvass beitelag
 Sauda beitelag
 Songesand beitelag
 Stakken og Storhiller beitelag
 Store Lilandsheia beitelag
 Strand sankelag
 Støladalen beitelag
 Såt beitelag
 Tøtland beitelag
 Undeknuten sankelag
 Vanvik sankelag
 Veka og Valskår sankelag
 Vem beitelag
 Viglesdal beitelag
 Ørdsdalsheiane sameige
 Øvre Espedal beitelag
 Øyestøl beitelag

Leiar

Paulfinn Torland
 Johnne Halsne
 Ketil Gjedrem
 Kristian Wathne
 Kåre Skretting
 Sveinung Nessa
 Ola Andreas Byrkjedal
 Per Kristian Espedal
 Svein Hetlesæter
 Kåre Oaland
 Bjørn Laugaland
 Kenneth Tveit
 Anne Pearl Gravdal
 Jostein Omdal
 Leif Arne Øvrebø
 Hildegunn Pavlica
 Jostein Seldal
 Sven Gil Westersjø
 Geir Kvame
 Gunnar Steinbru
 Gaute Gjedrem
 Andre Kjormo
 Jostein Østrem
 Bernhard Løland
 Andre Gjedrem
 Kjell Espevold
 Tårn Sigve Schmidt
 Arvid Haugstad
 Steinar Tore Bjordal
 Lars B. Marvik
 Ove Gulbrandsen
 Jarle Ravnås
 Nils Kjetil Nessa
 Jostein Sleveland
 Paul Tore Barkve
 Frode Bråtveit
 Lars Erling Lofthus
 Klarfrid Mæland
 Lars Reidar Nesvik
 Geir Ove Løland
 Gerd Helen Bø
 Hallvard Veen
 Knut Olav Voster
 Jon Arvid Vassbø
 Per Egil Espedal
 Sigmund Skjæveland

Mail

paulfinn.torland@gmail.com
 johnne.halsne@gmail.com
 ketilgjedrem@gmail.com
 kjarly@gmail.com
 skeiehenning@gmail.com
 sveinungn@hotmail.com
 ol-an-by@online.no
 perkristian74@gmail.com
 as-hetle@online.no
 koaland@online.no
 aud.mel@frisurf.no
 kenneth.tveit@gmail.com
 bard.gravdal@gmail.com
 jostein@omdaltransport.no
 leif.arne@hebnestre.no
 hildegunn@gjedrem.com
 j-seldal@online.no
 westersjoe@norpels.no
 geikvame@online.no
 gunnarnsteinbru@yahoo.no
 ingveigb@hotmail.com
 andr-kj@frisurf.no
 thmoen@online.no
 berloel@online.no
 post@gjedrem.no
 kjellesp@hotmail.no
 t.sigve@hesbynett.no
 arvid.haugstad@gmail.com
 elin@stavtjornalpin.no
 sandvass@hotmail.com
 ovgulbr@hotmail.com
 jravnas@hotmail.com
 nkjet@online.no
 torgeir@lundregnskap.no
 olavstr3@online.no
 fbraatve@online.no
 lael@statoil.com
 klarfrid@online.no
 la-nes@online.no
 bjerga@hotmail.com
 gerdheb@frisurf.no
 hallvard@veengard.no
 oystein@valheim.com
 jonavassbo@gmail.com
 per.egil.espedal@gmail.com
 beitelaget@hotmail.no

Skadefelling Rogaland 2017

Sau og Geit har organisert eit fellingslag for store rovdyr til bruk for å hindre skade på bufe. Laga var før delt i to lag, eit i nord og eit i sør, men blir leia samla og fungerer under eitt, sjølv om det framleis ofte er todelte av praktiske hensyn. Laget blir leia av Vestskog og tilfredstiller formelle krav som sikrar at ein kan krevja godtgjering for arbeidsgjennomføring jfr rovvilforskrifta §9.

2017 har igjen vore eit jervaår, med store tap til jerv i beiteområda. Særleg i nordområde i grensetraktene mot Telemark, Agder og Hordaland.

Det vart gjennomført skadefelling i to omgongar i 2017.

Førebyggjande skadefelling vinteren 2017

Frå 1/1 tom 15/2 vart det, som tidlegare år, gjennomført forsøk på skadefelling med bruk av åter i heio. Tilsynet med åteplassane skjer med viltkamera og melding til ansvarlig dersom jerven er innom åte. Tiltaket er søknadspliktig og ein får løyve til gjennomføring av fylkesmannen. Løyvet heimlar bruk av snøskuter til gjennomføringa. Løyvet var gjeldande i Suldal og Hjelmeland. Det var tilsaman engasjert 4 personar i samband med gjennomføringa.

Det vart ikkje observert jerv på åtene, men det vart observert spor nært, gitt melding vidare til SNO som og resulterte i funn av materiale for dna analyse slik at individ kan identifiserast.

Gjennomføringa blei avslutta 15/2 ved utgangen av jakttida til jerv. SNO hadde seinare ekstrordinært uttak med bruk av helikopter av ein jerv, nyleg innvandra, seinare på våren heilt nord i Suldal, Kvann-dalen.

Skadefelling i beitesesongen 2017

Beitelaga venta skade i beitesesongen også i år. Fellingslagsleiarane og beitenæringa var samla i Røldal 14 august på årleg møte. Første meldingar om skade fekk me inn når me hadde møtet.

Sau og geit søkte skadefelling og fekk løyve kort tid etter. Skaden var lokalisert til nord i Rogaland på grensa til Hordaland. Fellingslaget hadde folk som reiste inn i fjellet fredag den 18 august, og hadde mannskap i beredskap og i fjellet kontinuerlig fram til skadefellinga vart avslutta etter siste del av hovudsanken kring 20 september.

Skaden vart etterkvart stor og hadde stort geografisk omfang. Det var likevel nokre område som peika seg ut med stadige tilbakevendande skader i tid. Området i nord v Kistenuten og Kvanndalen/Isvatn vart brukt mange av dagsverka i. Likeins områda mellom Bleskestad og Bråtveit, særleg mot slutten av skadefellingsperioden, samt også noko i mellom desse, I Roaldkvamsheia.

Dei målretta gjennomføringane vart gjennomført etter to metodar. Den vanlige er å vera i skadeområdet og følgja sauene evt også kadaver, og venta at jerven kjem tilbake. Den andre er søk i skadeområdet med hund i håp om å finne ferske spor for så å spore jerv. Er sporet ferskt så kan ein også sleppe hund som stiller jerv i los. Gjerne også kombinasjonar av desse to metodane. Hund vart nytta i Bråtveit på siste delen av gjennomføringa. Overnatting ute i telt og gjennomføring der jegrane opererer åleine er vanleg. Sikring og HMS er med kontakt på telefon eller sikringsradio. Jakta vart gjennomført med personar som er kjende med arbeidet, men vi skulle gjerne vore i stand til å sikre med at det minimum var to personar i lag ved slikt arbeid, av hensyn til sikkerheten.

I tillegg til målretta gjennomføring vart også, som før, gitt tilbod til villreinjegrar som ville registrera seg, å delta. Desse då utan krav til godtgjering, men like fullt som del av skadefellingsforsøket. Dette vart gjennomført i perioden 20 august og fram til lisensjakta starta den 10 september. Totalt meldte 37 villreinjegrar seg til deltaking. Nokre for heile perioden, andre berre for ein dag eller to fordi dei ikkje jakta villrein meir enn det. Det vart for villreindelen ikkje observert jerv på Rogaland. Ein jeger

observerte jerven men på feil side av fylkesgrensa. Det vart også oppdaga fleire kadaver som vart meldt inn av villreinjegrane som deltok.

Kravet til desse var at dei var registrerte lisensjegrar, var kjende med innhaldet i skadefellingsløyvet og var listeførte hjå fellingsleiararen. Hovuddelen av deltakarane var villreinjegrar som jakta i Suldal, men også jegrar i Sauda og Hjelmeland og Forsand deltok. Villreinjegrane blir gitt løyve til å felle jerv som dukkar opp der dei jaktar villrein. Slik skadefelling er til forskjell for den målretta gjennomføringa som er vanlegast, men blir gjennomført fordi heio er stor og villreinjegrane er mangetalige og jamn fordelt i heiområda. Naturligvis for å auke sjansen for felling av skadegjeraren.

Det vart ikkje gjort felling av jerv i skadefellingsgjennomføringa. Samla vart det for den målretta delen av gjennomføringa brukt 43 dagsverk. Det er brukt meir ressursar enn løyvt til gjennomføringa. Det er alltid vanskelig å vite kva som kjem neste dag i slikt arbeid. Når behovet er stort og ressursane få, blir det alltid avvik. Gjennomføringa denne beitesesongen er strippa til beinet i høve til behovet. Særleg siste i perioden var det trong om meir ressursar. Det meste av sau var sankta heim, og vi såg at jerven stadig var innom i dei områda der dei ennå ikkje hadde sankta. Meir mannskap inne då ville vore til hjelp og kunne auke sjansen til at skadegjeraren også blei felt. Det vart jobba for å skaffe meir ressursar til denne delen, noko ein delvis lukkast med. Siste delen av skadefellinga kunne slik det var i år målrettast meir enn tidlegare på hausten, naturlegvis pga at det var færre sauer att i heio og at samsynlig skadeområde var lettare å identifisera med slik oversikt. Det var på siste delen mogleg å føresjå på førehand kor skaden truleg kom til å oppstå. Men trass målretting og aktiv skadefellingsgjennomføring gjorde jerven skade i områda vi hadde mannskap i.

Været og mørkedelen av døgnet set naturlege begrensingar for muligheten for felling. Tal mannskap likeså. Men slik er denne type arbeid. Ein kan berre prøve så godt ein kan, og innanfor dei ramene og verkemidla som blir gitt.

Mannskapa som har vore ute har meldt tilbake at det har vore trivelig arbeid. Trivelige tilbakemeldingar frå saueigarar som har takka for å at dei har kunne vore til hjelp og at dei prøver på målretta vis å redusere skadeomfanget. Takka også for at ein har vore til hjelp med å finne kadaver som ellers kanskje ville vore uoppdaga. Kadavera forsvinn fort i heio tidleg på hausten til floge og fugl.

Det var samtidig pågåande skadefelling i Hordaland og det var god og tett kontakt mellom oss på skadefellingsida heile vegen. Det var brukt mannskap om kvarandre og gjennomføringa var saumlaus i praksis. Det er ein føresetnad når ein veit at skadegjeraren er den same, og at den brukar områda saumlaust. Det vart søkt men ikkje gitt løyve til skadefelling i Telemark og Agder. Vi har høve til same saumlause samkjøring også den vegen som kan nyttast dersom løyve blir gitt ved eit seinare høve. All slik samkjøring og nedbygging av unødige hindringar vil auke sjansen for felling av skadegjerar.

Skadefellingsgjennomføringa har fungert til planen. Kontakt og dialog med ulike beitelag og saueigarar, villreinjegrar, SNO og rovviltkontaktane samt til fylkesmannen etc har etter mitt syn vore god, konstruktiv og ført til at det som har kunne gjennomførast har blitt slik det var planlagt.

Økonomi

Fylkesmannen set rama for kvart skadefellingsløyve. Vinteren 2017 var rama kr. 20.000,-, og gjennomført med stort overforbruk dvs dugnad for dei som deltok.

Skadefellingsløyva i beitesesongen var gitt i fleire rundar. Samla vart det frå staten ytt kr. 78.000,- i beitesesongen, ca 43 dgn a kr. 1600,-/dgnats, pluss dekning av reisekostnadar etc.

Arve Aarhus

Vestskog SA

Skadefellingsleiar Rogaland

Roviltforvaltning i Rogaland

De viktigste aktørene:

Fylkesmannen i Rogaland

Miljøvernavdelingen har ansvar for bestandsforvaltning, herunder kunnskap om forekomster og tettheter av freda rovvilt i fylket. Dessuten kan avdelingen gi fellingsstillatelse på skadegjørende individer av freda rovvilt, og har ansvaret for å behandle søknader om erstatning for husdyr tatt av freda rovvilt.

Roviltnemnda for Region 1

Roviltnemnda trådte i funksjon 1.4.2005 og dekker Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Vest-Agder. Den har ansvar for bl.a. fordeling av fylkesvise rammer til tilskudd til skadeforebyggende tiltak og fastsetting av fellingskvoter og skadefellingskvoter på de store rovpattedyrene. En forvaltningsplan for regionen er utarbeidet.

Statens naturoppsyn (SNO)

SNO har ansvaret for dokumentasjon av mulige rovviltsskader på husdyr og undersøkelse av synsobservasjoner, spor og sportegn. Til å bistå seg i dette arbeidet er lokale rovviltkontakter engasjert. I Rogaland er det tre slike rovviltkontakter.

Tilskudd om forebyggende og konfliktdependente tiltak

Forebygging av rovviltsskader på husdyr er en prioritert oppgave i fylkets rovviltforvaltning. Det kan ytes tilskudd til private tiltak for å hindre eller begrense slike skader. Søknaden leveres elektronisk gjennom elektronisk søknadssenter innen fristen 15. februar.

I beitesesongen er det mulig å søke om tilskudd til skadeforebyggende, akutte tiltak. Dersom dette er aktuelt, ta umiddelbart kontakt med Fylkesmannen i Rogaland, Miljøvernavdelingen.

Fremgang ved funn av husdyrkadaver

Finner du et kadaver og har mistanke om at rovdyr har vært på ferde, bør du gjøre følgende:

- La kadaver ligge mest mulig urørt, men dekk det til slik at åtselere ikke kommer til.
- Merk funnsted, gjerne med plastpose i et tre e.l. slik at det er lett å finne.
- Beskriv funnsted og kryss av på kart om mulig, aller best er GPS-posisjon
- Fotografer kadaver om mulig fra ulike vinkler, gjerne med en gjenstand av kjent størrelse ved siden av kadaver (særlig greit for å anslå f.eks. størrelse på bitt og avstand mellom tenner)
- Meld fra til nærmeste rovviltkontakt snarest mulig – bevis forsvinner fort!

Det er et krav for senere å ha rett til å søke om erstatning at alle funn av kadaver eller skader på husdyr som kan skyldes rovdyr straks meldes til naturoppsynet. Her er en oversikt over rovviltkontakter i Rogaland:

Navn og adresse	Kontakt detaljer	Ansvarsområder / Kommuner
Krister Seljeset	Mobil: 915 40 836	Suldal, Hjelmeland og Røldal
Dunkley, Andreas	Mobil: 480 25 444	Nord i Rogaland og Sør i Hordaland.
Helland, Berit	Mobil: 977 03 275	S-Ø Rogaland: Lund, Sokndal, Eigersund, Bjerkreim, Gjesdal, Flekkefjord og Sirdal samt Jær-kommunene

Roviltansvarlig for SNO i Rogaland er Jon-Erling Skåtan telefon: 48254803

Søke erstatning for skader på husdyr

Fristen for å søke om erstatning for skader på husdyr er 1. november. Staten erstatter dokumenterte og antatt tap og skader fra fredet rovvilt på husdyr. Alle søknader skal leveres elektronisk gjennom Miljødirektoratets database elektronisk søknadssenter: <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>

Dersom en opplever problemer med å levere elektronisk kan en ta kontakt med landbrukskontoret i kommunen og be om hjelp. Nye søkere må først registrere seg som søker.

Alle relevante opplysninger må følge søknaden. Dette er viktig for at vi skal kunne vurdere søknaden etter Forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt: <http://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2014-05-30-677>

Søknaden må inneholde et kart med inntegnet beiteområdet. Det er også et krav om å legge ved en liste med besetningsdata. Denne skal som minimum inneholde alle individnummer i besetningen, kobling mellom mor og lam, dødsårsaker og helse/sykdomsinformasjon.

Rovviltkontakter hos Fylkesmannen i Rogaland:

Cathrine Stabel Eltervåg: tlf: 51568915, e-post: fmrocsb@fylkesmannen.no

Erik Cockbain: tlf: 51568773, e-post: fmroeco@fylkesmannen.no

RAPPORT FRÅ GEITEBØNDENE 2017

Hei og takk for sist. Vi, geitebønder, vil koma med ei helsing til Rogaland Sau og Geit.

Vi er 11 geitebønder, sju frå sør Rogaland og fire frå nord Rogaland. Det vert satsa på geita, og det er aktivitet. Eit medlem har bygga nytt påbygg.

Vi er ikkje mange, men det er kvalitet på det vi driv med. Vi lagar god ost og prøver å få til noko med kjøtet. Det er ikkje så lett, men vi skal nok få det til. Det er framleis for mykje geitemelk, men no går salet betre. Folk et for lite geitost, det er vanskeleg å få den ut over heile landet, ein bør derfor tenke på nye måter, for eksempel bestilla på Internett, vera ute i butikkane. Det er viktig at born og unge lærer seg til å ete geitost. Fleire geitostar fekk gode plasseringar på VM i London. Vi driv og med avlsarbeid, tre geitebønder granskar i eigen flokk. Ikkje alle er med endå, men dei kjem nok etter kvart. Dei unge som overtek har tru på geita. Det er gildt.

Ei utfordring dette året har vore markereguleringordninga, den fekk vi, med god hjelp frå Sau og geit, behalde.

Sau og Geit har vore med på kje- og geitefestivalen i Oslo. Dette var eit bra tiltak. Vi har og hatt geitedagar på Voss.

Beste bukk 2015	Avlindx	kasin	mjolk	fett	protin	laktose	frie fetsyre	celle	jur	ju	døtre
2015324 Grim Veen Oppdretter Anna Olaug og Hallvard Veen	123	5	11	11	11	10	11	11	11	11	17
2015303 Oppdretter Ingfrid og Trond Bårset	119	5	11	10	11	9	10	12	11	9	11

De vart kåra 20 bukkje

1 2017204 avlsverdi 136 sum 159 oppdretter Anna Olaug og Hallvard Veen

2 2017205 avlsverdi 132 sum 155 oppdretter Astrid og Njål Sigveland

Beste bukk i Rogaland 2017 er	Indx	kasin	mjolk	fett	protin	laktose	friesyre	celle	jur	ju	døtre
2014316 Glad Veen Oppdretter Anna Olaug og Hallvard Veen.	127	5	10	12	12	12	11	12	10	10	13

Regnskap for Rogaland Sau og Geit 2017

	Inntekter 2017	Utgifter 2017	Inntekter 2016	Utgifter 2016
Medlemskontingent	503 917,19		515 293,33	
Anonnser	48 800,00		49 000,00	
Renteinntekter	8 829,00		9 856,00	
Heia prosjekt/ e-bjeller	257 908,00		-120 762,70	
Kåring/ avl	231 900,00		208 180,00	
Tilskudd avlsutvalget fra NSG			39 960,00	
Fjelldagane	-9 098,09		25 150,00	
Tilskudd		29 300,00		16 885,00
Kåring		238 403,75		307 277,55
Avlsutvalget				7 990,20
Møtekostnader		65 958,50		104 399,00
Kontorrekvisita				10 486,75
Godtgjersle tillitsvalgte		89 000,00		83 000,00
Reiseutg tillitsvalgte		27 071,50		16 466,80
Årsmøte		162 095,00		69 682,00
Årsmelding		48 125,00		50 746,50
Diverse utg		14 015,77		8 051,50
Gebyr		285,00		208,00
Porto		16 764,90		14 627,13
Blåsjø veien		25 170,00		16 250,00
Støtte		98 000,00		74 277,00
	1 042 256,10	814 189,42	726 676,63	780 347,43
Overskudd/ Underskudd		228 066,68	53 670,80	
	1 042 256,10	1 042 256,10	780 347,43	780 347,43

Balanse

Aktiva	Åpnings status	Slutt status	Åpnings status	Slutt status
Bank beholdning	1 561 568,42	1 633 626,70	1 521 942,22	1 561 568,42
	1 561 568,42	1 633 626,70	1 521 942,22	1 561 568,42

Passiva				
Skyldig Skattetrekk	60 960,00	29 222,00	41 940,00	60 960,00
Egenkapital	1 426 331,42	1 654 398,10	1 418 465,99	1 480 002,22
utestående		-56 750,00		
Skyldig	74 277,00	6 756,60		
	1 561 568,42	1 633 626,70	1 460 405,99	1 540 962,22

Revidert og funnet = ordet. Godt og fint felt

Vikene 11/1 - 2018

*Øystein
Tor/Claw Gye*

Fjøssystemers Appetittfôrkasse

– en revolusjon av Islandshekken

Fjøssystemers Appetittfôrkasse med lammesikker front er i kombinasjon med vår kraftfôrstasjon smart fôring! Kraftfôrstasjonen har automatisk opptrapping og du kan følge fôringen på nett.

Fjøssystemers Appetittfôrkasse med lammesikker front

Egenutviklet fôrkasse til sau for rasjonell tildeling av grovfôr etter appetitt.

 www.fjossystemer.no

- Har 20 eteplasser med lammesikker front
- Fôrkassa er enkel i bruk og krever ingen regulering

FJØSSYSTEMER
Bonden og dyrenes førstevalg

Øst
2634 Fåvang
Tlf. 61 28 35 00
ost@fjossystemer.no

Sør
3178 Våle
Tlf. 33 30 69 61
sor@fjossystemer.no

Vest
4365 Nærbo
Tlf. 51 43 39 60
vest@fjossystemer.no

Nordvest
6770 Nordfjordeid
Tlf. 57 86 25 05
nordvest@fjossystemer.no

Midt
7473 Trondheim
Tlf. 72 89 41 00
midt@fjossystemer.no

Bygg
2634 Fåvang
Tlf. 61 28 35 00
bygg@fjossystemer.no

HAGIA[®]
ekte utstyrsglede

*Haugalandets råeste faghandel
med eget serviceverksted!*

**Solide
BATEMAN
lammevekter**

**Foringstralle
m/54
eteplasser**

**Mange typer
rundballe-
hekker**

**Store og små
kraftfor-
automater til
lam**

**Stort utvalg i
beitegrinder**

**Bateman behandlingsboks/
saweender**

Vi er importør av Batemans produkter til Norge. Dette er solide og brukervennlige kvalitetsprodukter laget i England. Kontakt oss for priser og mer info. Besøk gjerne Batemans nettsider www.lmbateman.co.uk

HAGIA Karmøy

**Bonesvegen 70, 4260 Torvastad
Tlf. 52 84 67 88**

! Ring oss på **03100** så hjelper vi deg

Det skal ikke skje ulykker på min gård!

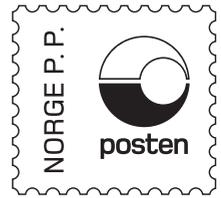
Skadeforebyggende tiltak er viktig! Fortsatt har vi svært mange branner i driftsbygninger i landbruket i Norge. 2012 ble dessverre også et brannår.

70% av brannene skyldes feil på elektrisk anlegg eller feil ved bruken av elektrisk utstyr.

Sørg for at det elektriske anlegget på gården din er i orden. Sørg for å ha avtale om el-kontroll med termografering – da får du betydelig rabatt på forsikringene også.

Gjensidige

Avsender: Nortura Forus
Postboks 40, 4064 Stavanger

Nortura økte salget av sau og lam med **18%** i 2017

Jobben fortsetter i 2018.

Spør etter Gildeprodukter av sau og lam i butikken!

Nortura
bondens selskap